

Regelförenkling

Sammanfattning

Utskottet har inget att erinra mot det handlingsprogram för minskad administration för företagen som presenteras i regeringens skrivelse 2004/05:48 eller mot redogörelsen för regeringens regelförenklingsarbete i övrigt. Skrivelsen bör därmed läggas till handlingarna. Även Riksrevisionens styrelses redogörelse 2004/05:RRS13 angående regelförenklingar för företag bör läggas till handlingarna. Samtliga motionsyrkanden i betänkandet avstyrks.

Utskottet framhåller att regelförenklingsarbetet är av största vikt för att Sverige skall kunna utvecklas som företagarnation. Sammantaget anser utskottet att regeringen bedriver ett ambitiöst arbete när det gäller regelförenkling för företagen. Intrycket är också att det verkar finnas goda utsikter för positiva resultat och att de mål och ambitioner som kom till uttryck i riksdagens tillkännagivande hösten 2002 om intensifiering av regelförenklingsarbetet skall kunna uppnås. Samtidigt understryker utskottet att regelförenklingsarbetet är ett pågående arbete som inte är slutfört. Det finns ett antal områden där det framöver krävs ökade insatser och i vissa fall ändrad inriktning. Utskottet poängterar också den stora betydelse regeringens skrivelser har för att riksdagen skall kunna följa arbetet med regelförenklingar och göra löpande utvärderingar.

I en reservation (m, fp, kd, c) kritiserar regeringen för passivitet och bristande engagemang i regelförenklingsarbetet. Reservanterna framlägger olika förslag i syfte att intensifiera detta arbete.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet.....	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Utskottets överväganden	6
Regeringens skrivelse.....	6
Inledning.....	6
Mätningar av företagens administration	6
Mål för regelförenklingsarbetet	7
Handläggningstider vid företagsstart	8
Konsekvensanalyser	8
Nutek som regelförenklingsmyndighet.....	9
Utveckling av 24-timmarsmyndigheten.....	9
Regelförenkling ur ett internationellt perspektiv	10
Resultat av regelförbättringsarbetet under år 2003	12
Departementens och myndigheternas handlingsplaner.....	13
Riksrevisionens styrelses redogörelse	13
Inledning.....	13
Bakgrund	13
Riksrevisionens slutsatser.....	14
För litet kraft läggs på att förenkla befintliga regler	14
Bristande kunskaper om var regelbördan uppstår	14
Oklar rollfördelning i kontrollen av konsekvensutredningar	15
Mer av regelbördan kan mätas.....	15
Samlad bild av regelförenklingsarbetet saknas	15
Riksrevisionens rekommendationer.....	16
Riksrevisionens styrelses överväganden.....	16
Motionerna	17
Motioner väckta med anledning av regeringens skrivelse	17
Motioner från allmänna motionstiden.....	20
Vissa kompletterande uppgifter.....	26
Tidigare riksdagsbehandling.....	26
Avgränsning av regelverk som skall mätas	28
Oberoende organ för konsekvensanalyser	28
Departementens och myndigheternas handlingsplaner.....	29
Myndigheternas servicekultur m.m.	30
Arbetet med regelförenklingar inom EU	30
Företagens uppgiftslämnande	31
Tillsyn.....	32
Utskottets ställningstagande	32
Reservation (m, fp, kd, c).....	37

Bilaga
Förteckning över behandlade förslag43

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Regelförenkling

Riksdagen lägger regeringens skrivelse 2004/05:48 och Riksrevisionens styrelsens redogörelse 2004/05:RRS13 till handlingarna och avslår motionerna 2004/05:Kr239 yrkande 4, 2004/05:N8, 2004/05:N9 yrkandena 1–5, 2004/05:N208, 2004/05:N235 yrkandena 1–3, 2004/05:N254 yrkandena 3 och 4, 2004/05:N280, 2004/05:N294 yrkandena 1 och 2, 2004/05:N305 yrkandena 4, 5 och 8–10, 2004/05:N308 yrkande 1, 2004/05:N339, 2004/05:N393 yrkande 9, 2004/05:N394 yrkandena 1 och 2, 2004/05:N398 yrkande 6, 2004/05:N400 yrkande 2, 2004/05:N403 yrkande 12, 2004/05:N408 yrkande 5, 2004/05:N412 yrkande 7, 2004/05:N413 yrkande 1, 2004/05:N416 yrkandena 1 och 2, 2004/05:A221 yrkande 7 och 2004/05:A350 yrkande 7.

Reservation (m, fp, kd, c)

Stockholm den 1 mars 2005

På näringsutskottets vägnar

Marie Granlund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Marie Granlund (s), Per Bill (m), Ingegerd Saarinen (mp), Nils-Göran Holmqvist (s), Eva Flyborg (fp), Sylvia Lindgren (s), Berit Högman (s), Karl Gustav Abramsson (s), Ulla Löfgren (m), Carina Adolfsson Elgestam (s), Yvonne Ångström (fp), Anne Ludvigsson (s), Lars Johansson (s), Krister Hammarbergh (m), Mikael Oscarsson (kd), Gunilla Wahlén (v) och Håkan Larsson (c).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlas

dels skrivelse 2004/05:48 med regeringens handlingsprogram för minskad administration för företagen m.m.,

dels Riksrevisionens styrelses redogörelse 2004/05:RRS13 angående regelförenklingar för företag,

dels 2 motioner som väckts med anledning av regeringens skrivelse,

dels 20 motioner från allmänna motionstiden.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör lägga regeringens skrivelse med redogörelse för regelförenklingsarbetet till handlingarna, liksom redogörelsen från Riksrevisionens styrelse. Samtliga motionsyrkanden bör avslås av riksdagen. Utskottet anser att regelförenklingsarbetet är av största vikt för att Sverige skall kunna utvecklas som företagarnation och att regeringen bedriver ett ambitiöst arbete i denna fråga. Intrycket är också att det verkar finnas goda utsikter för positiva resultat och att de mål och ambitioner som kom till uttryck i riksdagens tillkännagivande hösten 2002 om intensifiering av regelförenklingsarbetet skall kunna uppnås. *Jämför reservation (m, fp, kd, c).*

Regeringens skrivelse

Inledning

I skrivelsen presenterar regeringen ett handlingsprogram för en minskad administration för företagen. Handlingsprogrammet består av åtgärder som tagits fram på departements- och myndighetsnivå och utgör de åtgärder som skall genomföras under innevarande mandatperiod i syfte att minska administrationen för företagen. I skrivelsen informeras om arbetet med att mäta den administrativa bördan för företag. Vidare beskrivs regeringens mål för moderniserings- och utvecklingsarbetet i statsförvaltningen (24-timmars-myndigheten). Det arbete med regelförenkling för företagen som genomförts under år 2003 redovisas också. Redovisningen bygger på de årsrapporter om arbetet med konsekvensanalyser som myndigheterna årligen inger till regeringen. Skrivelsen innehåller slutligen en redovisning av regelförenklingsarbetet sett ur ett internationellt perspektiv.

Mätningar av företagens administration

Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) gavs i juni 2002 i uppdrag av regeringen att utveckla en metod för att mäta den administrativa bördan för företag och avlämnade i mars 2003 ett förslag till en sådan metod. I enlighet med uppdraget hade ITPS studerat de länder som kommit längst på området med att mäta företagens administration, dvs. Nederländerna, Danmark och Belgien. Den metod som används i Nederländerna – en s.k. standardkostnadsmetod – ansågs av ITPS vara den mest tillförlitliga men också den mest komplicerade och kostsamma. Enligt denna metod, som för närvarande används också i Danmark och Norge, går det att utläsa vilka regler i en lag som är mest administrativt krävande för en företagare.

Regeringen gav i november 2003 Verket för näringslivsutveckling (Nutek) i uppdrag att genomföra provmätningar med den mätmetod som ITPS föreslagit, och resultatet redovisades i maj 2004. Provmätningen, som genomfördes på området för mervärdesskatt, visade att de administrativa kostnaderna för företagen att administrera den skatten uppgår till totalt 2,8 miljarder kronor per år, motsvarande 555 kr per anställd och år. Denna kostnad motsvarar ungefär samma kostnad på det berörda området som företag i Nederländerna har. Kostnaden för ett enstaka år är dock av mindre intresse, utan det är förändringen av företagens administrativa kostnader över tiden som är det relevanta. Mätningarna innebär att möjliga förenklingar för företag och myndigheter kan identifieras, att jämförelser med andra länder kan göras och att regelförenklingsarbetet kan följas upp mot uppsatta mål, sägs det i skrivelsen.

I juli 2004 gav regeringen Nutek i uppdrag att gå vidare med tillämpningen av mätmetoden och genomföra mätningar av årsredovisningslagen (1995:1554), inkomstskattelagen (1999:1229) och därtill angränsande lagar, skattebetalningslagen (1997:483) samt lagen (2000:980) om sociala avgifter och därtill angränsande lagar. I Nuteks uppdrag har också ingått att analysera vilka ytterligare områden som bör bli föremål för mätningar. Denna analys visar att de skatte-, miljö- och arbetsrättsliga reglerna – i nämnd ordning – är de som kräver mest administration i företagen, varefter följer reglerna om årsredovisning. Efter det att mätningarna avseende skatte- och årsredovisningslagarna är slutförda skall de miljö- och arbetsrättsliga områdena mätas, med början på det miljörättsliga området under år 2005. När även det arbetsrättsliga området är genomgången kommer mätresultat att finnas för de fyra regelverk som sammantagna ger upphov till omkring 65 % av företagens totala administration. Det kommer då också att finnas ett underlag dels för att fastställa mål för hur mycket företagens administration av vart och ett av regelverken bör minskas, dels för att fastställa en ambitionsnivå när det gäller hur mycket denna administration totalt bör minskas.

Mål för regelförenklingsarbetet

Nederländerna och Danmark hör, som redan nämnts, till de länder som har längst erfarenhet av att mäta företagens administrativa kostnader. I Nederländerna är målet att minska de totala administrativa kostnaderna med 25 % under perioden 2004–2007, ett mål som har kombinerats med delmål för olika delar av regelverket. I Danmark har målet satts till att minska de totala kostnaderna med upp till 25 % till år 2010.

Regeringen anser att den inriktning det aktuella arbetet har haft i Nederländerna och Danmark är efterföljansvärd. Kvantitativa mål bör formuleras, och det bör ske på ett sätt som gör att de kan fungera som beting för departement och myndigheter i ett arbete med att förbättra regelverken för företagen. Målen kommer därmed också att utgöra pådrivande verktyg i det arbetet. Vartefter de tidigare nämnda områdena, där det pågår eller planeras mätningar, har gått igenom kommer mål för att minska företagens administrativa kostnader för att hantera regelverken att sättas upp. Det bör ta högst tre måna-

der efter slutförda mätningar innan ett sådant mål sätts upp. Beträffande skatteområdet avses mätningarna vara slutförda i februari 2005, vilket innebär att ett mål för det området skall kunna fastläggas senast i maj 2005. Ett mål för årsredovisningslagen kommer att kunna sättas upp i augusti 2005, efter det att mätningarna har slutförts i maj 2005. När det gäller miljöområdet bör mätningarna vara gjorda senast i november 2005, innebärande att ett mål skall ha satts upp senast i februari 2006. Slutligen bör för det arbetsrättsliga området gälla att mätningarna skall ha genomförts senast i februari 2006, varefter ett mål skall kunna bestämmas senast i maj 2006.

Efter det att samtliga kostnadskrävande regelverk är genomgångna och mål har satts upp för hur mycket företagens kostnader för administrativt hantera dessa regelverk bör minska kommer också ett mål i fråga om de totala kostnaderna för dessa regelverk att kunna formuleras. En utgångspunkt är att målet sätts med en hög ambitionsnivå ur ett internationellt perspektiv, varvid de nederländska och danska målen utgör goda riktmärken. De mätningar som genomförs utgår från de aktuella kostnaderna den 1 juli 2004. Alla åtgärder som har vidtagits sedan dess och de som kommer att vidtas framöver kommer att räknas av mot respektive mål från detta datum. De regelbeslutande organen skall verka i riktning mot de mål som framdeles kommer att gälla för dem. När det gäller sluttidpunkten, då målen skall ha nåtts, anser regeringen att den bör bestämmas till mitten av år 2010. De mål som skall sättas upp kommer alltså att avse perioden den 1 juli 2004–den 30 juni 2010.

Handläggningstider vid företagsstart

Nutek gavs i regleringsbrevet för år 2004 i uppdrag att redovisa de viktigaste tillstånden som krävs för att starta ett företag och den genomsnittliga handläggningstiden för att erhålla dessa. I Nuteks rapport, som avlämnades i juni 2004 och som bygger på befintliga uppgifter hos tillståndsgivarna, redovisas bl.a. stora skillnader i handläggningstid mellan olika kommuner. Rapporten visar även på brister i myndigheters och kommuners uppgifter om handläggningstidernas längd. Enligt regeringens uppfattning är det angeläget att arbetet med att formulera konkreta mål för handläggningstiderna hos tillståndsgivande myndigheter och med att följa upp dessa mål får ökad uppmärksamhet. Regeringen kommer därför att i ökad utsträckning formulera konkreta mål, bl.a. i regleringsbrev för de statliga myndigheterna. Det är angeläget att motsvarande arbete bedrivs i den kommunala sektorn, sägs det i skrivelsen.

Konsekvensanalyser

Alla nya eller ändrade författningar granskas ur ett småföretagsperspektiv, dels inom det offentliga utredningsväsendet och i Regeringskansliet i fråga om lagar och förordningar, dels på myndighetsnivå när det gäller föreskrifter som beslutas av myndigheterna. Konsekvensanalysen skall visa vilka åtgärder ett litet företag måste vidta för att följa de nya regler som föreslås. Inom ramen för analysen skall det också redovisas om förslaget kan leda till att kon-

kurrensen snedvrids. Inom Regeringskansliet sker granskningen sedan den 1 maj 1999 med stöd av riktlinjer utfärdade av en statssekreterargrupp med ett särskilt ansvar för arbetet med regelförenkling. Enligt riktlinjerna gäller bl.a. att varje departement skapar de organisatoriska förutsättningar och rutiner som behövs för att konsekvensanalyserna skall göras i de författningsärenden som handläggs där. Samtidigt har Näringsdepartementet ett särskilt ansvar för själva konsekvensanalysmetoden och för regelförenklingsfrågorna som sådana.

Regeringen har gett Nutek ett särskilt ansvar som regelförenklingsmyndighet. Nutek skall dels ta del av de konsekvensanalyser som andra myndigheter gör enligt förordningen (1998:1820) om särskild konsekvensanalys av reglers effekter för små företags villkor, dels ge råd och stöd i arbetet med sådana analyser. Utredningen om en översyn av verksförordningen har i betänkandet Från verksförordning till myndighetsförordning (SOU 2004:23) föreslagit bl.a. att kraven på konsekvensutredning i verksförordningen (1995:1322) och kraven på konsekvensanalys i den tidigare nämnda förordningen (1998:1820) skall slås samman i en särskild förordning om konsekvensanalys vid regelgivning. Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet. I denna beredning kommer, enligt uppgift från Näringsdepartementet, inte bara en prövning av konsekvensanalysmetoden att ske utan även göras ett övervägande om bl.a. Ekonomistyrningsverkets och Nuteks respektive roller.

Nutek som regelförenklingsmyndighet

Det pågår ett arbete med att klargöra och definiera Nuteks roll i regelförbättringsarbetet, dels via förtydliganden i regleringsbrev och instruktion, dels genom fortsatt beredning av förslag som lades fram i det nyssnämnda betänkandet Från verksförordning till myndighetsförordning. Nutek utgör en ny resurs inom området och kommer bl.a. att kunna ges i uppdrag att utföra de analyser av totala regelförändringsflöden m.m. som Riksrevisionen har efterfrågat, sägs det i skrivelsen (se vidare i det följande). Nutek kommer att få en tydlig roll som myndighet med ansvar för regelförenkling. Nutek skall i samarbete med berörda myndigheter och efter samråd med näringslivets organisationer bygga upp en servicefunktion dit företag och blivande företagare kan föra fram synpunkter och förslag som rör reglers utformning och tillämpning. Med de erfarenheter Nutek erhållit genom bl.a. arbetet med Startlinjen, mätningar av företagens administration och servicefunktionen mot företag kommer verket att ha en god överblick över såväl problem som lösningar.

Utveckling av 24-timmarsmyndigheten

Det pågående moderniserings- och utvecklingsarbetet i statsförvaltningen och utvecklingen av en elektronisk förvaltning går under benämningen 24-timmarsmyndigheten. Syftet är att medborgare och företag på elektronisk väg skall kunna få information, lämna uppgifter och uträtta andra ärenden på ett

snabbt och enkelt sätt oberoende av tid och plats. Så långt möjligt skall det räcka med en myndighetskontakt för att framföra ett ärende. Medborgare och företag skall enkelt kunna ta del av offentlig information och framföra synpunkter på förvaltningens verksamhet och därmed göras delaktiga i det offentliga beslutsfattandet. Regeringen har som mål att alla myndighetstjänster som med bibehållen eller ökad kostnadseffektivitet kan tillhandahållas elektroniskt också skall tillhandahållas på detta sätt. De elektroniska tjänsterna får dock inte utestänga vissa medborgare.

Utvecklingen av 24-timmarsmyndigheten bygger på att varje myndighet har ett eget ansvar för sina tekniska system och tjänster. För att driva på utvecklingen av 24-timmarsmyndigheten har regeringen under de senaste åren vidtagit olika åtgärder som redovisas i skrivelsen under följande fem rubriker: Inrättande av Nämnden för elektronisk förvaltning, Delegationen för utveckling av offentliga e-tjänster, Servicedialoger och serviceåtaganden, Översyn av formkrav i lagar och förordningar samt Stöd och vägledning.

Regelförenkling ur ett internationellt perspektiv

Regeringskansliets arbete beträffande regelförenkling på det internationella planet sker inom EU och OECD och genom ett informellt nätverk av ansvariga tjänstemän för regelförenkling inom EU-länderna (Directors for Better Regulation) samt genom bilaterala direktkontakter.

Inom EU har från svensk sida regelförenkling och därmed sammanhängande frågor prioriterats som en del av EU:s modernisering. EG-kommissionen presenterade i juni 2002 ett regelförbättringspaket, vari ingår bl.a. en handlingsplan för bättre och enklare regler. Som en följd av regelförbättringspaketet har en metod för en ny, fördjupad konsekvensanalys utarbetats. I analysen redogörs för regelförslagens effekter inom alla de tre dimensionerna – den ekonomiska, den sociala och den ekologiska dimensionen – av hållbar utveckling, och analysen ersätter tidigare använda sektorsanalyser. I sitt årliga arbetsprogram publicerar kommissionen vilka förslag som kommer att föregås av denna typ av analys. Företagens största kostnad för administration härrör emellertid från gällande lagstiftning. EU:s initiativ för förenklad lagstiftning på den inre marknaden, det s.k. SLIM-programmet (Simpler Legislation in the Internal Market), startade år 1996. Alltifrån direktiv om prydnavväxter till direktiv om mervärdesskatt har behandlats i arbetsgrupper som lagt förslag om förenklingar som sedan kommissionen, efter omarbetning, har presenterat för rådet och parlamentet – en metod som har visat sig vara både resurskrävande och tidsödande. SLIM kompletterades i februari 2003 med ett flerårigt program för förenkling av gällande regelverk, som är avsett att leda till en minskning med 25 % av antalet berörda sidor (som för närvarande uppgår till ca 97 000).

Ett annat initiativ inom EU togs av de irländska och nederländska ordförandeskapen i konkurrenskraftsrådet då de i maj 2004 uppmanade övriga länder att lämna förslag på EG-regler som kan förenklas. Sverige har gett in en lista på 32 förslag från ett antal myndigheter och departement, och totalt

har 330 förslag lämnats in. Vid rådsmötet i november 2004 antog konkurrenskraftsrådet en lista på 15 förenklingsförslag som kommissionen uppmanas prioritera i sitt rullande förenklingsprogram. Rådet skall regelbundet ta fram nya listor. Ytterligare ett initiativ inom EU är Europeiska företagspanelen (European Business Test Panel), vilket är ett initiativ av kommissionen för att förbättra och förenkla gemenskapens regler. Panelen kommer att bestå av ca 3 000 företag, varav 126 skall vara svenska. Deltagande företag kommer regelbundet (6–8 gånger per år) att få ta del av förslag till ny EG-lagstiftning och lämna synpunkter på t.ex. vilka administrativa bördor och kostnader som förslagen kan ge upphov till. Kommissionen har också initierat ett projekt om indikatorer för regelkvalitet som Sverige deltar i och som har till syfte att identifiera kvantitativa och kvalitativa indikatorer för att kunna bedöma och mäta de åtgärder som vidtas av EU och medlemsstaterna för att förenkla och förbättra regelverken. Rapport avlämnades i december 2004. Regelförbättring väntas stå högt på den politiska agendan inom EU de närmaste åren, bl.a. beroende på ett initiativ av de irländska, nederländska, luxemburgska och brittiska finansministrarna till rådet för ekonomiska och finansiella frågor (Ekofin) rörande bl.a. en gemensam mätmetod på EU-nivå. Sverige anser att en sådan mätmetod bör bygga på den standardkostnadsmodell som Nederländerna använder och som även Sverige valt att använda.

Regelförenkling har också uppmärksamats inom OECD, varvid värdet av enklare och bättre regler har framhållits. OECD:s checklista från år 1995 utgör utgångspunkt för den checklista Regeringskansliet tillämpar. Regeringen deltar aktivt i OECD:s arbete om regelförenkling. OECD granskar medlemsländernas regelförbättringsarbete efter anmälan från landet i fråga (OECD Regulatory Reform Review). Av de nordiska länderna har Danmark, Norge och Finland genomgått en granskning, varvid de båda sistnämnda avslutades under år 2003. Sverige inlämnade i mars 2003 en anmälan om granskning. En granskning av OECD ställer stora krav på att Regeringskansliet avsätter personal och resurser under ca 18 månader. Under år 2004 har diskussioner förts med OECD om granskning av Sveriges regelreformeringsarbete, varvid inriktningen är att arbetet kommer att påbörjas under hösten 2005. Inom ramen för granskningen sker 50–100 intervjuer med företrädare för Regeringskansliet, berörda myndigheter, näringslivet, forskarvärlden, m.m. Granskningen görs dels på en övergripande och generell nivå, dels inom ett par utvalda sektorer. Sektorerna granskas ur konkurrenspolitiskt perspektiv och ur ett regelförenklings- och regelkvalitetsperspektiv samt i fråga om principerna för fria och öppna marknader. Olika rekommendationer kommer att lämnas av OECD, vilka regeringen och myndigheterna därefter har att ta ställning till. En slutrapport beräknas vara klar vintern 2006/07.

När det gäller regelförenkling inom Norden sägs i skrivelsen att utbyte av erfarenheter mellan tjänstemän på nordisk nivå är viktigt. De nordiska länderna har kommit olika långt, samtidigt som det finns stora likheter i de yttre förutsättningarna för regelförenklingsarbetet. I Sveriges arbete med att ta fram en handlingsplan för minskad administration för företagen, på liknande sätt

som tidigare gjorts i både Danmark och Norge, har ett nära samarbete och erfarenhetsutbyte med dessa länder varit viktigt. Norge och Danmark har också varit mycket engagerade i arbetet med att ta fram en mätmetod för att mäta administrativa bördor, i syfte att nå en gemensamt tillämplig mätmetod.

Resultat av regelförbättringsarbetet under år 2003

I skrivelsen lämnas en redovisning av regelförbättringsarbetet under år 2003 avseende Regeringskansliet, myndigheterna och kommittéerna. När det gäller Regeringskansliet redovisas exempel på genomförda regelförenklningar på departementsnivå under år 2003.

Beträffande myndigheternas rapportering enligt förordningen (1998:1820) om särskild konsekvensanalys av reglers effekter för små företags villkor anges att totalt 51 myndigheter har lämnat en sådan rapportering. Denna förordning föreskriver att myndigheterna årligen skall rapportera till regeringen om det gångna verksamhetsårets arbete med konsekvensanalyser. Enligt förordningen skall myndigheterna när de överväger nya eller förändrade regler som kan ha betydelse för små företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt göra en konsekvensanalys. Det är således upp till myndigheten att avgöra dels om en särskild konsekvensanalys skall genomföras, dels om en årsrapport skall inges. Myndigheterna uppmanades, i samband med årsredovisningen, att kortfattat redovisa de tre viktigaste åtgärderna som de genomfört under år 2003 och som har medfört en minskad administration för företagen. Myndigheterna har även haft i uppgift att redovisa om de aktuella åtgärderna lett till en minskad administration hos den egna myndigheten. I skrivelsen redovisas några exempel från myndigheternas årsrapporteringar. Av de 51 myndigheter som har rapporterat till regeringen uppger 37 myndigheter att de sammantaget har infört eller ändrat i 437 föreskrifter och allmänna råd som har konsekvenser för företag. Myndigheterna har upphävt 137 föreskrifter och allmänna råd. Motsvarande siffror för år 2002 var 123 respektive 111, baserade på rapporter från 43 myndigheter. Skillnaden i antal myndigheter som har ingett en årsrapport sammanhänger främst med det regeringsuppdrag som beslutades under hösten 2003 där myndigheterna uppmanades att inkomma med åtgärder som minskar företagets administration. Sammanfattningsvis har myndigheterna under år 2003 infört 72 % fler föreskrifter och allmänna råd samtidigt som de har upphävt 19 % fler föreskrifter och allmänna råd jämfört med år 2002. De 14 myndigheter som inte har lämnat någon rapportering uppger att de varken har infört, ändrat eller upphävt några föreskrifter eller allmänna råd som har effekt för företag under år 2003.

För att kunna säkerställa att småföretagsperspektivet blir en naturlig del i utredningsarbetet är det, enligt vad som sägs i skrivelsen, viktigt att ett sådant perspektiv förs in i beslutsprocessen i ett tidigt skede, dvs. redan när utredningar tillsätts. Vid granskningen av kommittédirektiv identifierar Näringsdepartementet vilka utredningar som kan komma med regelförslag med bäring på små företag. Det görs också en bedömning av om utredaren skall ta fram

en konsekvensanalys i samråd med Näringslivets regelnämnd (NNR). Näringsdepartementet har identifierat 30 utredningar som har bedömts kunna komma att lägga förslag avseende regler för företag. I 15 av dessa har i utredningsdirektivet angetts att en konsekvensanalys skall göras i samråd med regelnämnden, i ytterligare 6 betänkanden har gjorts en konsekvensanalys och i 9 fall borde en konsekvensanalys ha gjorts.

Departementens och myndigheternas handlingsplaner

I skrivelsen redovisas de handlingsplaner som tagits fram på departements- och myndighetsnivå med anledning av det uppdrag som regeringen i oktober 2003 gav till samtliga departement att gå igenom de lagar och förordningar som berör företagande och som respektive departement ansvarar för. Samtidigt fick 45 myndigheter i uppdrag att göra en genomgång av myndigheternas egna föreskrifter och allmänna råd. I uppdragen till såväl departement som myndigheter ingick att redovisa alla åtgärder som skall genomföras under mandatperioden för att förbättra servicen och minska företagens administrativa kostnader. I regeringsbesluten angavs att samråd borde ske med representanter för näringslivet. I skrivelsen redovisar regeringen de planer som förväntas ha en stor effekt för företagen, varvid gäller att planerna skall genomföras under innevarande mandatperiod. I skrivelsen redovisas totalt 291 olika åtgärder.

Riksrevisionens styrelses redogörelse

Inledning

Riksrevisionen har granskat regeringens arbete med regelförenklingar för företag. Resultatet redovisades i oktober 2004 i rapporten Regelförenklingar för företag (RiR 2004:23). Med anledning av granskningen har Riksrevisionens styrelse till riksdagen överlämnat en redogörelse angående regelförenklingar för företag (2004/05:RRS13). Styrelsen anser det angeläget att såväl slutsatserna som samtliga rekommendationer i Riksrevisionens granskningsrapport prövas av riksdagen i samband med behandlingen av regeringens skrivelse 2004/05:48 med handlingsprogram för minskad administration för företagen m.m.

Bakgrund

Riksrevisionen konstaterar i rapporten att frågorna om regelförenklingar har varit aktuella sedan 1970-talet. Då infördes bestämmelser som syftade till att begränsa kostnadsdrivande effekter av olika regler både för offentlig sektor och näringsliv. Under 1980-talet kom frågorna att gradvis handla alltmer om näringslivets problem med olika regler. Under 1990-talet har frågorna uppmärksammats i olika utredningar, bl.a. i de förslag som Småföretagsdelegationen lämnade i sitt slutbetänkande år 1998.

Riksdagen har vid två tillfällen under senare år, våren 1999 (bet. 1998/99: NU6) och hösten 2002 (bet. 2002/03:NU1, rskr. 2002/03:74), lämnat tillkännagivanden med tydliga krav på regeringen att höja ambitionen och takten i regelförenklingsarbetet. Det uttalade motivet är att skapa bättre arbetsvillkor för små företag och därmed främja den ekonomiska tillväxten. Att riksdagen vid två tillfällen lämnat sådana synpunkter på regeringens insatser har varit ett viktigt skäl till att Riksrevisionen valt att granska regeringens arbete med regelförenklningar för företag. Med utgångspunkt i riksdagens uppdrag till regeringen har Riksrevisionen i sin granskning ställt följande frågor:

- Har arbetet med regelförenklningar en ändamålsenlig inriktning inom Regeringskansliet och myndigheter?
- Hur fungerar kontrollen av myndigheters och kommittéers konsekvensutredningar?
- Hur fungerar arbetet med att mäta företagets regelbörda?
- Är regeringens åiterrapportering till riksdagen tillräckligt informativ för att riksdagen årligen skall kunna granska regeringens arbete?

Riksrevisionens slutsatser

För litet kraft läggs på att förenkla befintliga regler

Granskningen visar att Simplexgruppen inom Näringsdepartementet, som har haft det huvudsakliga ansvaret för arbetet med regelförenklningar, har lagt ned ett omfattande arbete på att kontrollera förändringar av lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter som genomförs av andra skäl än att förbättra för företag. Sannolikt har detta arbete, enligt Riksrevisionens bedömning, lett till att många förslag till försämringar för företag har eliminerats eller mildrats. I granskningen konstateras att det i påfallande liten utsträckning sker ett arbete med att förändra lagar och förordningar med det primära syftet att förenkla för företag. Enligt Riksrevisionen har en ambitionshöjning skett i fråga om det befintliga regelverket i samband med regeringens arbete med att ta fram en handlingsplan, ett arbete som dock enligt Riksrevisionen i huvudsak haft en tillfällig karaktär och varit direkt orsakat av riksdagens ställningstagande. En slutsats av granskningen är därför att arbetet inom Regeringskansliet i alltför liten grad är inriktat på att ta fram förslag till förändringar av det befintliga regelverket. I rapporten ställs frågan om huruvida det påvisade problemet är ett resultat av en mindre ändamålsenlig organisation, för lite resurser eller att inriktningen av arbetet varit felaktig. Någon översyn har inte skett vare sig av organisationen eller av inriktningen, vilket enligt Riksrevisionen är en brist.

Bristande kunskaper om var regelbördan uppstår

Granskningen visar att regeringen lägger förhållandevis stor vikt vid systemet med konsekvensutredningar. Många myndigheter lägger också ned ett ambitiöst arbete på att förändra sina föreskrifter i syfte att förenkla för företag. Granskningen visar samtidigt att det finns brister i kunskapen om var regel-

bördan egentligen uppstår – i lagar och förordningar eller i myndighetsföreskrifter. Regeringen begränsar dessutom ibland möjligheten för myndigheterna att lämna förslag till att förenkla de lagar och förordningar som styr myndighetsföreskrifter. Därmed försvåras enligt Riksrevisionen möjligheten att genomföra grundläggande förändringar av sådana regelverk.

Oklar rollfördelning i kontrollen av konsekvensutredningar

Ekonomistyrningsverket (ESV) har till uppgift att följa myndigheternas tillämpning av bestämmelserna om konsekvensutredningar. Myndighetens roll har i praktiken tonats ned under senare år utan att närmare motiveringar här för redovisats. Verket behöver inte heller lämna någon årlig återrapportering av sitt arbete. Samtidigt har Nutek fått vidgade uppgifter inom området, delvis av samma karaktär. Enligt Riksrevisionens bedömning har arbetsfördelningen mellan Nutek och ESV i fråga om tillsyn av myndigheters arbete med regelförenklingar därmed under senare tid blivit alltmer oklar.

Mer av regelbördan kan mätas

Idén att utveckla metoder för att kvantitativt mäta storleken på den administrativa regelbördan har fått stort genomslag under senare år, med förebild från andra OECD-länder. Syftet är att få fram ett mått på regelbördan och därmed också möjliggöra beräkningar av takten i regelförenklingsarbetet. Två myndigheter, ITPS och Nutek, har fått olika typer av uppdrag av regeringen i syfte att utveckla en sådan modell. Enligt Riksrevisionen kan en mätmodell leda till ett ökat tryck i regelförenklingsarbetet. Regeringens arbete med att utveckla en mätmetod synes också uppfylla de krav som riksdagen ställt. I granskningen har samtidigt framkommit att det även finns möjligheter att mäta en betydligt större del av regelbördan än den administrativa.

Samlad bild av regelförenklingsarbetet saknas

Sedan riksdagsbeslutet år 1999 har regeringen årligen lämnat en skrivelse till riksdagen med en redogörelse för regelförenklingsarbetet. Skrivelserna har innehållit en redovisning av dittills gjorda insatser och kommande arbete. Av skrivelserna framgår att många myndigheter arbetar aktivt med frågorna och att förenklingar av myndighetsföreskrifter därmed har genomförts under senare år. Vidare redovisar regeringen det arbete som bedrivs med utgångspunkt i riksdagens uppdrag från år 2002. Riksrevisionen anser att det är en brist i skrivelserna att det inte finns något försök till att ge en samlad bild av huruvida det årliga flödet av lagändringar sammantaget ökar eller minskar regelbördan för företag. Inte heller finns någon redovisning av om det finns några lagar eller förordningar som förändrats under året med det primära syftet att åstadkomma regelförenklingar. De svårigheter som finns med att förändra det befintliga regelverket ges inte heller någon närmare beskrivning.

Riksrevisionens rekommendationer

I Riksrevisionens granskningsrapport lämnas följande rekommendationer:

– Arbetet med regelförenklingar inom Regeringskansliet domineras av kontrollen av regelförändringar som genomförs av andra skäl än att förenkla för företag. Insatserna med att förändra befintliga bestämmelser med det primära syftet att förenkla för företag måste därför öka. Det är samtidigt oklart om denna förändring bäst åstadkoms genom en ändrad organisation, ökade resurser eller en annan inriktning av arbetet inom Regeringskansliet. En översyn bör därför genomföras av Regeringskansliets arbete med regelförenklingar.

– I regelförenklingsarbetet lägger regeringen stor vikt vid att få myndigheter att förändra myndighetsföreskrifter och mindre vikt vid att ändra de lagar och förordningar som styr dessa föreskrifter. Samtidigt finns okunskap om var regelbördan uppstår – på lag-, förordnings- eller föreskriftsnivå. Regeringen bör därför skaffa större kunskap om var regelbördan uppstår, både genom ett intensifierat arbete inom Regeringskansliet och genom att myndigheterna uppmuntras till att inkomma med förslag om förändringar av lagar och förordningar som styr myndighetsföreskrifterna.

– Arbetsfördelningen mellan Nutek och ESV i fråga om tillsyn av myndigheters arbete med regelförenklingar har blivit alltmer oklar. I det arbete med att se över aktuella förordningar och instruktioner som för närvarande pågår inom regeringen bör regeringen klarlägga vilka uppgifter som Nutek respektive ESV skall ha inom området.

– Det arbete med att utveckla mätmetoder för regelbördan som för närvarande sker är inriktat på administrativa bördor, vilket står i överensstämmelse med riksdagens uppdrag. Regeringen bör också närmare undersöka möjligheten att starta ett utvecklingsarbete som syftar till att även beakta övriga regelbördor.

– I regeringens årliga skrivelse till riksdagen finns inget försök till en samlad bedömning av hur det totala flödet av förändrade lagar och förordningar påverkar företagen. Det finns inte heller någon information om vilka lagar och förordningar som under året förändrats med regelförenkling som huvudsyfte. Dessutom redovisas inte de svårigheter som finns i arbetet med att förändra det befintliga regelverket. Regeringen bör i högre grad än för närvarande belysa dessa tre aspekter i den årliga skrivelsen.

Riksrevisionens styrelsens överväganden

Riksrevisionens styrelse har som en av sina uppgifter att besluta om de framställningar och redogörelser till riksdagen som riksrevisorernas granskningsrapporter ger anledning till. Styrelsen överlämnar mot denna bakgrund en redogörelse till riksdagen med anledning av Riksrevisionens granskning av regeringens arbete med regelförenklingar för företag. Styrelsen anför därvid följande.

Riksdagen har vid två tillfällen under senare år genom tillkännagivanden uppmanat regeringen att höja ambitionen i arbetet med regelförenklingar för företag. Styrelsen konstaterar att samtliga partier i riksdagen ställt krav på en ökad satsning inom området och med en likartad inriktning. Det har i sammanhanget betonats att regelförenkling är särskilt betydelsefullt för småföretagen, vilket skall ses mot bakgrund av den betydelse som bättre arbetsvillkor för dessa företag bedöms ha för den ekonomiska tillväxten.

Riksrevisionens granskning, som tagit sin utgångspunkt i riksdagens uppdrag till regeringen våren 1999 och hösten 2002, har gett slutsatsen att en viss ambitionshöjning har skett under senare år, bl.a. genom regeringens arbete med att ta fram en handlingsplan för regelförenklingsarbetet. Samtidigt har Riksrevisionen pekat på betydande brister när det gäller inriktningen och organiseringen av arbetet, liksom att det saknas permanenta resurser för att genomföra riksdagens beslut att även se över det befintliga regelsystemet. I granskningen förs dessutom fram kritik mot att regeringen i sin återrapportering till riksdagen inte ger en samlad bild av hur arbetet med att förenkla regelverket utvecklas.

Mot bakgrund av att regeringen i december 2004 till riksdagen har överlämnat skrivelsen 2004/05:48 med regeringens handlingsprogram för minskad administration för företag m.m. anser styrelsen det angeläget att såväl slutsatserna som samtliga rekommendationer i Riksrevisionens granskningsrapport prövas i samband med att riksdagen behandlar regeringens skrivelse. Med hänvisning därtill överlämnar styrelsen den aktuella redogörelsen till riksdagen.

Motionerna

Motioner väckta med anledning av regeringens skrivelse

Två motioner har väckts med anledning av regeringens skrivelse. I motion 2004/05:N8 (s) begärs ett tillkännagivande om regelförenklingar för småföretag. Företagarna måste ges möjligheter att sätta sig in i hur reglerna skall användas och det måste ges kontaktmöjligheter mellan myndigheter och företagare så att eventuella oklarheter i nya regler förtydligas, anför motionären. Hon anser att det behövs en effektivare service från myndigheter med information om vem som har ansvar för den aktuella frågan och tydliga angivelser när de kan kontaktas. En annan fråga är myndigheternas attityder till företagarna, varvid en utveckling från myndighets- till servicekultur bör stimuleras, menar motionären.

I motion 2004/05:N9 (fp, m, kd, c) föreslås följande fyra tillkännagivanden: om att kartlägga företagens alla kostnader för de offentliga regelverken, om att företagens administrativa kostnader för regelverket skall minska med minst 10 % fram till år 2006 och med minst 25 % fram till år 2010, om att inrätta ett oberoende offentligt organ med uppgift att granska alla förslag till nya och ändrade regler utifrån vilka konsekvenser de har för företagens regel-

börda och om regelförenkling på EU-nivå. Vidare föreslås att riksdagen skall begära att regeringen lägger fram skarpa förslag till regelförenklingar på de områden som anges i motionen.

Sveriges ekonomiska förutsättningar är så goda att BNP egentligen borde ha varit 20 % eller 500 miljarder kronor högre än den faktiskt är, enligt en aktuell studie från World Economic Forum, sägs det i motionen. Huvudförklaringen till att den svenska ekonomin utvecklats dåligt under lång tid är, enligt studien, det dåliga klimatet för små och medelstora företag. Svenska företag har att rätta sig efter 20 000 sidor med företagsregler, uppger motionärerna. Enligt en kartläggning av Statskontoret år 1999 fanns det 75 myndigheter som samlar in uppgifter från företag – uppgifter som lämnas på 1 150 blankettyper – och antalet blanketter som skickades in år 1998 var 73 miljoner, säger motionärerna. De refererar också till en undersökning av OECD, publicerad år 2001 (*Businesses' views on red tape*), enligt vilken kostnaden för ett svenskt företag med färre än 20 anställda för att administrera skatte-, arbetsmarknads- och miljöreglerna beräknades till ca 30 000 kr per anställd och år. De administrativa kostnaderna för det offentliga regelverket för samtliga företag uppskattades till 50 miljarder kronor per år. En ny uppskattning som gjorts av Nutek visar att de administrativa kostnaderna för regelverket snarare ligger på 60–70 miljarder kronor per år, säger motionärerna. De menar dock att den totala regelbördan, dvs. vad det kostar ett företag att följa ett visst regelverk, i många fall är större. Dessutom tillkommer indirekta kostnader, hävdar motionärerna och hänvisar till att om det är för krångligt att starta och driva företag bildas färre företag, och de som bildas växer inte så mycket, samt att onödiga hinder mot produktutveckling och investeringar kan riskera att medföra att företagen investerar på annat håll där lagstiftningen är enklare. Den samhällsekonomiska kostnaden i form av förlorade företag och uteblivna arbetstillfällen är svår att beräkna, säger motionärerna men nämner att i Nederländerna har den totala samhällsekonomiska kostnaden för regelbördan uppskattats vara dubbelt så stor som för den administrativa bördan. För Sveriges del skulle det betyda att regelbördan kostar samhällsekonomin 120–140 miljarder kronor om året.

I motionen redovisas den borgerliga alliansens förslag för snabbare regelförenkling under följande fem rubriker: Mät hela regelbördan, Sätt upp ett mål redan nu, Obligatorisk konsekvensanalys av alla förslag, Förenkla EU:s regelverk och Viktiga förenklingar som kan genomföras nu. När det gäller den första frågan om mätning av hela regelbördan sägs att alliansen välkomnar arbetet med att kartlägga vad olika offentliga regelverk kostar de svenska företagen i form av administrativa bördor men anser att arbetet borde ha kunnat inledas tidigare. Motionärerna tycker dock inte att det är acceptabelt att flera stora regelverk undantas från kartläggningen, bl.a. jordbruks- och livsmedelsområdena, vilket betyder att drygt en tredjedel av regelverket inte kommer att kartläggas. Självklart skall hela regelverket kartläggas, anser motionärerna. De påpekar att den administrativa bördan dessutom bara utgör en del av vad olika regelverk kostar företagen och exemplifierar med miljö-

balken, där den administrativa kostnaden är en liten del av den totala bördan. Därför anser motionärerna att kartläggningsarbetet måste omfatta samtliga kostnader för ett regelverk.

Ett mål för hur mycket och hur fort regelbördan skall minskas bör sättas upp redan nu, menar motionärerna vidare. De påstår att regeringen använder de pågående mätningarna av regelverkets kostnader som en ursäkt för att ytterligare skjuta på beslutet att slå fast ett sådant mål. Motionärerna anser att arbetet med att förenkla reglerna kan få större tyngd och ta fart på allvar först när regering och riksdag formulerar ett kvantitativt mål med en bestämd tidsplan. Motionärerna föreslår därför att riksdagen skall besluta att företagens administrativa kostnader för regelverket skall minska med minst 25 % till år 2010. Det är ett likartat mål som gäller i bl.a. Danmark. Riksdagen bör också sätta upp ett delmål, med innebörd att regelbördan skall ha minskat med minst 10 % till år 2006, anför motionärerna.

När det gäller yrkandet om obligatorisk konsekvensanalys av alla förslag konstaterar motionärerna att flera förordningar slår fast att alla nya förslag till regler som berör företagen skall granskas utifrån om de ökar eller minskar företagets regelbörda. Den årliga granskning som Näringslivets regelnämnd gör visar dock att detta oftast inte sker, säger motionärerna. De anser att det finns goda skäl för att ta efter den ordning som gäller i Nederländerna, där alla förslag till nya eller ändrade regler som berör företagen måste granskas av ett utomstående organ innan de kan träda i kraft. Granskningen skall se till att alla förslag har ordentliga beskrivningar av konsekvenserna för företagets regelbörda och göra det möjligt att utforma förslagen så att de uppnår avsett syfte på ett enklare sätt. Motionärerna föreslår att den aktuella uppgiften skall läggas på ett nytt, offentligt organ med likartad oberoende ställning som lagrådet; en ordning som skall gälla under en begränsad tid.

I motionen framförs vidare synpunkter på behovet av förenkling av EU:s regelverk. De kartläggningar som gjorts av regelbördan i Nederländerna visar att närmare hälften av företagets regelbörda har sitt ursprung i EU:s regelverk. Därför är det viktigt att förenklingsarbetet även bedrivs på EU-nivå, säger motionärerna. De välkomnar de initiativ som har tagits av EG-kommissionen och av bl.a. Nederländerna och Irland och anser att Sverige måste ansluta sig till de länder som driver på regelförenkling på EU-nivå. Motionärerna vill dessutom att en permanent regelrevision inrättas av EU med uppgift att förenkla existerande regelverk och bevaka hur ny EG-lagstiftning påverkar företagets administrativa börda.

Motionärerna står bakom de 291 förslag till regelförenklingar som regeringen presenterar i sin skrivelse. De anser dock att 14 specificerade förenklingar bör genomföras inom följande åtta områden: Gör det lättare att starta företag, Minska företagets allmänna uppgiftslämnande, Förenkla redovisningsreglerna, Förenkla arbetsgivarreglerna, Förenkla skattereglerna, Förenkla miljöbalken, Förenkla plan- och bygglagen samt Effektiv och samordnad tillsyn.

Motioner från allmänna motionstiden

Olika frågor om regelförenkling tas upp i 20 motioner från allmänna motionstiden, med företrädare för fyra partier – Moderata samlingspartiet, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Centerpartiet.

I motion 2004/05:N305 (m) begärs att regeringen skall lägga fram förslag i följande tre avseenden: om konkreta regelförenklingar som anges i motionen; om striktare tillämpning av kraven på konsekvensanalys i existerande lagstiftning; om stärkt rättstrygghet för företagare. Vidare föreslås tillkännagivanden om regelförenkling och minskning av företagens administrativa börda och om behovet av en permanent regelrevision inom EU. Motionärerna menar att det konkreta arbetet med att förenkla de regler som drabbar företag och företagare knappast går framåt. Regelbördan för svenska företag är fortfarande betydande, vilket leder till att goda idéer aldrig omsätts i praktisk handling i nya företag samt till färre jobb och lägre tillväxt, hävdar motionärerna.

För att regelförenklingsarbetet skall kunna drivas med kraft menar motionärerna att det krävs att konkreta mål sätts upp och att dessa mål följs upp, att kvantitativa mått för regelförenklingsarbetet skapas samt att principer och fokus för regelförenklingsarbetet blir tydligare. Arbetet med regelförenklingsfrågorna måste också ges en starkare ställning inom Regeringskansliet genom att den grupp inom Näringsdepartementet (tidigare Simplex) som hittills har svarat för detta arbete flyttas över till Statsrådsberedningen, ges en starkare ställning och ökade resurser, föreslår motionärerna. De välkomnar det regelförenklingsarbete som bedrivs på EU-nivå, men vill dessutom att ett s.k. Eurosimplex, en permanent regelrevision, skall inrättas av EU med uppgift att förenkla existerande regelverk och bevaka ny EG-lagstiftning.

Regelförenklingsarbetet får inte stå still i väntan på bättre mätmetoder eller grundligare analyser, anför motionärerna. Av de ca 80 förslag som Småföretagsdelegationen lade fram år 1998 har endast cirka en tredjedel genomförts, uppger motionärerna. De anser att flera av Småföretagsdelegationens förslag bör kunna genomföras utan längre utredningar. Företagare lever i många fall i ett rättsosäkert förhållande till myndigheter, hävdar motionärerna. Myndigheternas handläggningstider kan också ställa till stora problem för enskilda företagare. Även i övrigt måste rättssäkerheten för företagare stärkas, inte minst på skatteområdet, menar motionärerna. Två viktiga åtgärder är därvid att införa krav på att myndigheter handlägger ärenden inom viss tid och att skapa möjligheter för företagare att få skadestånd när myndigheters försumlighet orsakat ekonomisk skada.

Motionärerna anser att företagens administrativa börda skall minska med en fjärdedel fram till år 2010. Både Danmark och Belgien har nu, liksom tidigare Nederländerna, satt upp denna procentsats som mål. Ett delmål skall vara att regelbördan minskar med 10 % under innevarande mandatperiod, föreslår motionärerna. De menar att det dock inte bara är den administrativa bördan som är ett problem, utan den totala regel mängden är ett problem i sig. Därför bör målet vara att även minska den totala regel massan, varvid mål bör formuleras på departements- och myndighetsnivå, sägs det i motionen.

Så länge regelförenklingsarbetet bedrivs med utgångspunkten att förenklingar endast kan ske så länge funktionen av lagar och regler inte påverkas kommer resultatet att vara marginellt, anser motionärerna. Om kostnaderna för en ny lag överstiger nyttan så bör lagen avskaffas, menar motionärerna. Regelförenklingsarbetet bör i ökad utsträckning inriktas på att avskaffa lagar och regler, snarare än att förändra dem, varvid bevisbördan för att en viss regel som påverkar företagens verksamhet behövs alltid måste vara statens, säger motionärerna.

Samtidigt som det är viktigt att avskaffa eller förändra existerande lagar och regler är det också viktigt att säkerställa att inte nya regleringar tillkommer som ökar den administrativa bördan för företagen, framhåller motionärerna. Det finns för närvarande krav i flera förordningar – verksförordningen (1995:1322), förordningen (1998:1820) om särskild konsekvensanalys av reglers effekter för små företags villkor och kommittéförordningen (1998:1474) – på att problem- och konsekvensanalyser skall belysa effekterna av nya regler. Trots detta är redovisningen av konsekvenserna för företagen oftast bristfällig, anser motionärerna och föreslår att reglerna för hur statliga utredningar och myndigheter genomför konsekvensbeskrivningar skall stramas upp och att ökade kostnader för företag, liksom effekter på konkurrenssituationen, skall ingå i sådana beskrivningar.

Frågan om regelförenkling tas upp i motion 2004/05:Kr239 (m) utifrån den situation som konstnärer har som småföretagare. Många konstnärer, inte minst bildkonstnärer, är egenföretagare, konstaterar motionärerna. De anser att det är viktigt att regler som berör småföretagandet förenklas eller avskaffas. Motionärerna vill att alla nya förslag från regeringen som påverkar företagets villkor skall föregås av en noggrann analys av effekterna och att även myndigheter som ger ut föreskrifter skall omfattas av kravet att göra en konsekvensanalys.

Ett tillkännagivande om behovet av regelförenklingar för det svenska nyföretagandet i syfte att skapa bättre villkor för entreprenörer i Sverige, föreslås i motion 2004/05:N208 (m).

Även i motion 2004/05:N280 (m) föreslås ett tillkännagivande av riksdagen om regelförenklingsarbetet. Motionären menar att vad som behövs inte i första hand är fler planer utan konkreta åtgärder. Han hänvisar till en rapport från Näringslivets regelråd (NNR), Regelindikator år 2004, i vilken sägs bl.a. att de förenklingar som regeringen har genomfört oftast inte leder till verkliga förenklingar. Regelnämnden har för år 2004 granskat 200 ärenden rörande förslag till nya eller ändrade regler från departement, statliga utredningar och myndigheter. Enligt denna uppföljning har 52 % av ärendena medfört ökad, 16 % minskad och 32 % oförändrad administrativ börda för berörda företag, påpekar motionären.

I motion 2004/05:N294 (m) föreslås två tillkännagivanden, nämligen om ett mål att minska regelmassan för företagande med 25 % till år 2010 och om ett oberoende institut för regelförenkling. Motionären påpekar att många länder har politiska målsättningar för att minska företagets regelbörda och

exemplifierar med att i Nederländerna har parlamentet beslutat att minska regelbördan med 25 % till 2007 och med 10 % under den första mandatperioden. Danmark och Belgien har satt upp en likartad ambition som Nederländerna. Sverige bör också besluta om en målsättning – år 2010 bör 25 % av existerande regler vara avskaffade – anser motionären. Han föreslår att regeringen skall inrätta ett oberoende institut, med uppgift att granska det arbete som bedrivs med att avskaffa regler och byråkrati samt att ge råd och stöd till statsförvaltningen.

Det behövs ett bättre klimat för småföretag och småföretagare, anför det i motion 2004/05:N339 (m). Motionären anser att regler och lagar som rör näringslivet ofta är anpassade till de stora företagen och till anställda. Regelverket måste utformas på ett sätt som vänder negativ särbehandling av småföretag och småföretagare till positiv, med ett företagarklimat som ger utrymme för skapande, risktagande och vilja att växa, menar motionären.

I motion 2004/05:A221 (m), med rubriken Situationen på arbetsmarknaden, begärs ett tillkännagivande om regelförenkling för småföretag. Företag som borde ägna tid och kraft åt verksamheten får i stället fylla i blanketter och oroa sig över att fler regler skall tillkomma, anför motionären.

Ett tillkännagivande om färre och enklare regler för företagare, föreslås i motion 2004/05:N413 (fp). Det är för krångligt att vara företagare och regelverken är omfattande och invecklade, säger motionärerna. De hänvisar till de sifferuppgifter som också omnämns i motion 2004/05:N9 (fp, m, kd, c) och som tidigare redovisats. Det omfattande krånglet har regeringen länge talat om men utan att göra något åt det, hävdar motionärerna. De hänvisar till att regeringen tillsatte Småföretagsdelegationen och Simplexgruppen som båda kom med många bra förslag men menar att föga har hänt. Olika lagar och bestämmelser som antagits under senare år har inneburit att alltför företagare blir föremål för tillsyn och kontroller från olika myndigheter under samma år, säger motionärerna. De konstaterar att varje myndighet har rätt att ta ut avgift för sin tillsyn men anser att myndigheterna bör samordna sina kontroller och därmed sina avgifter och att myndigheterna inte skall ha rätt att ta ut avgift utan att ha utfört en konkret prestation. Om det är för krångligt att starta företag blir det färre företag och om byråkratin är för omfattande och regelverket för krångligt växer inte småföretagen i den utsträckning som är önskvärt, anför motionärerna vidare. De erinrar om de beslut Nederländernas parlament har fattat och som tidigare redogjorts för. Folkpartiet anser att fram till nästa val måste hela det regelverk som berör företagande gås igenom och onödiga och krångliga regler tas bort, säger motionärerna. De menar att målet bör vara att företagarnas kostnader för administration av regelverket skall minska med minst en fjärdedel. I Sverige behöver en blivande företagare kontakta ett stort antal myndigheter, mängder av blanketter skall beställas och fyllas i, ofta får företagaren ringa tillbaka till myndigheterna på rätt telefontid och försöka hitta en person som kan förtydliga blanketterna varefter besked kan låta vänta på sig i månader, påstår motionärerna. De anser att det bör sättas upp en bestämd tid inom vilken myndigheterna måste ha svarat eller handlagt ett ärende

– annars skall staten förlora sin talerätt i frågan. Möjligheten att registrera en enskild firma elektroniskt är bra, men den bör gälla alla företagstyper, anför motionärerna. De anser inte heller att det är rimligt att belägga småföretagare med höga avgifter för olika typer av kontroller och inspektioner, utan kommuner och länsstyrelser bör kunna utöva sådana verksamheter utan att höga kostnader vältras över på företagen.

Ett tillkännagivande om s.k. one-stop shops föreslås i motion 2004/05:N408 (fp). Där redovisas också likartade uppgifter och synpunkter som i nyssnämnda motion 2004/05:N413 (fp). Ett av problemen med att vara egenföretagare är att kontakten med myndigheterna ofta är splittrad och tungrodd, anför motionärerna. De menar att ett sätt att förenkla för företagare kan vara att införa s.k. one-stop-shops med god regional spridning. På dessa kontor skall det finnas värdar som tar hand om företagarens ärenden och ser till att driva dem genom byråkratin, säger motionärerna.

Två tillkännagivanden föreslås i motion 2004/05:N254 (fp) – om förbättrad service till företagare via one-stop shops och om förbättrad service till företagare via en företagswebbportal. Det förstnämnda yrkandet är likartat det nyssnämnda yrkandet i motion 2004/05:N408 (fp) och motiveringen är också likartad. Beträffande det andra yrkandet anför motionärerna i större utsträckning måste utveckla sin service till företag via Internet. Enligt uppgift från Statskontoret gäller för 76 % av de statliga myndigheterna att de varken använder e-handel eller erbjuder elektronisk fakturering, säger motionärerna. De anser att statliga myndigheter generellt – och framför allt de som har stor betydelse för företag – bör förbättra sin Internetservice. Motionärerna föreslår en typ av virtuell s.k. one-stop shop, varvid regeringen bör säkerställa att de viktigaste myndigheterna för företagande samarbetar om en webbportal för företag där dessa lätt kan få tillgång till väsentlig information.

I motion 2004/05:N235 (fp) begärs tre tillkännagivanden – om att minska regelbördan för de små företagen med minst en tredjedel före valet år 2006, om att införa s.k. konsekvensanalyser vid regelförändringar som berör småföretag och om att införa ett regelbördetak. Varje politiskt beslut som fattas fram till dess att de små företagens regelbörda har minskat med minst en tredjedel måste konsekvensanalyseras, anser motionären. Hon menar att politikerna i större utsträckning bör prioritera vilka regler och administrativa kostnader som är angelägna. Motionären föreslår därför att ett s.k. regelbördetak, som innebär att inga nya regler och administrativa kostnader får läggas på de små företagen utan att någon annan tas bort, bör införas.

Två tillkännagivanden föreslås i motion 2004/05:N394 (fp) – om minskat krångel för företagandet och om att det skall bli lättare att starta och registrera företag, t.ex. via Internet. Det behövs en åtgärdsplan för att förbättra företagandets villkor; vid sidan av t.ex. skattelindringar och åtgärder som underlättar generationsskiftet krävs reformer bl.a. för att minska regelkrånglet, anför motionären. I Kanada kan en person som vill starta ett företag göra det via Internet och att registrera ett företag behöver inte ta mer än 20 minuter, säger motionären. Han undrar varför det skall vara annorlunda i Sverige och förör-

dar att det skall finnas startpaket som förenklar och förkortar igångsättningsprocessen gentemot myndigheter.

I motion 2004/05:N393 (kd) begärs ett tillkännagivande om genomförande av Småföretagsdelegationens förslag. Avregleringens betydelse för den framtida ekonomiska utvecklingen kan aldrig nog betonas, anför motionärerna. De erinrar om att under de borgerliga regeringsåren 1991–1994 tillkallades en särskild avregleringsdelegation med uppgift att driva på avregleringsarbetet och föreslå förändringar som stärker konkurrensen och ökar utrymmet för nyetableringar. Erfarenheter från andra länder, såsom Storbritannien, Nederländerna och Irland, visar att det krävs ett starkt politiskt stöd från högsta nivå, säger motionärerna. Småföretagsdelegationens rapport innehöll en lång rad förslag som är av sådan art att de skulle underlätta för småföretagen utan att statsfinansiella kostnader skulle uppkomma, anför motionärerna vidare. De påstår att samhällets kostnader för tillväxthämmande regler är betydande och att priset betalas av medborgarna, främst i form av sämre levnadsstandard och begränsad valfrihet. Av Småföretagsdelegationens konkreta förslag till regelförenklingar är, drygt fem år senare, närmare två tredjedelar fortfarande inte genomförda, säger motionärerna. De påpekar att det inte finns någon uppföljning under de senaste åren av hur många och vilka av Småföretagsdelegationens förslag som har genomförts. Motionärerna erinrar om att Kristdemokraterna medverkade till att en riksdagsmajoritet hösten 2002 uppdrog åt regeringen att under innevarande mandatperiod göra en genomgång av hela det regelverk som berör företagandet så att onödiga och krångliga regler kan tas bort samt att sätta upp ett kvantitativt mål för regelförenklingsarbetet i syfte att redan under innevarande mandatperiod påtagligt minska företagets kostnader för administration av regelverket. Regelverk som berör företagare upplevs som svåra att överblicka och begripa – en svensk företagare har över 4 000 regler och ca 20 000 trycksidor att hålla reda på och varje år tillkommer ca 5 000 sidor med omarbetade eller nya regler, säger motionärerna och understryker att den totala regelmängden som berör företagare måste minska. Motionärerna anser att en s.k. solnedgångsparagraf bör införas så att företagsregler som inte använts på fem år slopas.

Ett tillkännagivande om enklare regler för företagen begärs i motion 2004/05:N400 (kd). Motiveringen är i huvudsak likartad med den i nyssnämnda motion 2004/05:N393 (kd).

I motion 2004/05:N412 (kd) föreslås ett tillkännagivande om behovet av minskad byråkrati, myndighetskontroll och regelförenklingar utifrån situationen för turistföretag. Gällande bestämmelser kan innebära höga tillsynskostnader för alla företag, även turistföretagen, påpekar motionärerna. De anser att det är orimligt att samma lagstiftning gäller för alla företag oavsett inriktning, lokalisering och storlek. Ett tillsynsuppdrag bör inte inskränka sig till myndighetsutövning utan också fylla en servicefunktion, säger motionärerna vidare. De påpekar att turistföretagen ofta måste betala dubbla avgifter för myndighetskontroll – vid kontroll av t.ex. kylanläggningar krävs att ett auktoriserat företag utför besiktningen, varefter det sker en ytterligare kontroll

av berörd myndighet. Ett system utformat på ett liknande sätt som kontrollen inom bilbesiktningen där den berörda myndigheten ackrediterar och granskar besiktningsföretaget skulle vara mycket smidigare för de små företagen, anser motionärerna. De menar också att det krävs en bättre samordning mellan olika myndigheter. Dessa bör vidare åläggas att inom en viss tid meddela företagaren om tillstånd ges eller inte, och det bör inrättas särskilda s.k. företagshandläggare som skall svara för samordning av tillstånd för en viss bransch, föreslår motionärerna.

Företagens regelbörda bör minska med 25 % inom en fyraårsperiod, anförs det i motion 2004/05:N398 (c). Regler har en normerande funktion, dvs. de skapar beteenden och resultat som kanske inte åsyftades när reglerna infördes, anför motionärerna. De anser att regeringen bör tillse att nödvändiga regler och förordningar är tydliga och att övriga regler tas bort. Näringslivets regel-nämnd (NNR) har i rapporten Regelindikator år 2004 framhållit hur företagens administrativa börda innebär kostnader som håller tillbaka tillväxten i ekonomin, säger motionärerna. De erinrar om att regeringen, genom riksdagsbeslutet (m, fp, kd, c, mp) i december 2002, anmodades att vidta åtgärder för att underlätta för företagen men anser att regeringen har försinkat verkställandet av detta beslut. Nya administrativa pålagor påförs företagen utan att kompletta konsekvensanalyser, t.ex. för kostnaderna, utförs, påstår motionärerna och hänvisar till uppgifter i den nyssnämnda rapporten. Myndigheter och departement tar inte uppdraget att förenkla regelverket på allvar, hävdar motionärerna. De påpekar att myndigheterna på förfrågan från regeringen inte kunde redovisa mer än 300 konkreta åtgärder och att hälften av myndigheterna inte har haft samråd med näringslivet i frågan. Motionärerna anser att regelförenklingsarbetet går långsamt och att ett mätbart mål snarast bör sättas upp, såsom gjorts i Nederländerna och Danmark. Det mål som förordas i motionen innebär att regelbördan bör minska med 25 % inom en fyraårsperiod.

I motion 2004/05:N416 (c) föreslås två tillkännagivanden – om samordning mellan myndigheter när det gäller tillståndsgivning och tillsyn och om utveckling av mätmetod för administrativ börda. För att underlätta för företagarna bör en ökad samordning ske mellan myndigheter så att uppgiftslämnandet för den enskilde företagaren kan minska, anför motionärerna. De föreslår att staten skall åta sig ansvaret för att samordna de statliga och kommunala tillsyns- och tillståndsordningarna mellan olika lagstiftningar. För att tydliggöra vilka regelverk som omgärdar företagandet finns behov av en allmänt accepterad mätmetod avseende den administrativa bördan, säger motionärerna vidare. De anser att en sådan mätmetod bör utarbetas och att det årligen bör sättas upp mål som bör följas upp.

Det behövs förenklade regelverk, anförs det i motion 2004/05:N308 (m, fp, kd, c). Det finns 1 000 lagar, 2 000 förordningar och 7 000 föreskrifter, vilket blir näst intill omöjligt för småföretag att forcera, säger motionärerna. De anser att regelverken på arbetsmarknaden och byråkratin i samhället måste

minkas radikalt för att dessa företag skall ha möjlighet att växa och anställa fler medarbetare.

Skåne bör bli försöksregion för förenklade regler vad avser skattepolitik, förenklingar för företagande, arbetsrättslagstiftning och arbetskraftsinvandring, föreslås det i motion 2004/05:N403 (fp, m, kd, c). Sverige behöver bättre företagsklimat och bättre tillväxtpolitik, vilket handlar om skattepolitik, förenklingar för företagande, arbetsrättslagstiftning, arbetskraftsinvandring samt förenkling och effektivisering av miljöbalken, plan- och bygglagen och andra lagar som försvårar företagande, anser motionärerna. Det är viktigt för en dynamisk region som Skåne med bättre företagarklimat, vilket talar för att Skåne skall få bli försöksregion på flera av de nyssnämnda områdena, anför motionärerna.

I motion 2004/05:A350 (m, fp) – med rubriken Velfärd för alla i Malmö – föreslås ett tillkännagivande om lättnader i regelverket för småföretag. Det är viktigt att förutsättningarna för att starta företag är sådana att entreprenörer inte hindras, säger motionärerna. De anser att regeringen framför allt måste vidta åtgärder för att införa lättnader i regelsystemet för småföretag, vilket också kommunstyrelsen i Malmö har påpekat.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade senast hösten 2003 i anslagsbetänkande 2003/04:NU1 en skrivelse från regeringen om regelförenklingsarbetet (skr. 2003/04:8) och ett antal motioner liknande de här aktuella. Därvid erinrade utskottet om riksdagens beslut hösten 2002 (bet. 2002/03:NU1, rskr. 2002/03:74) – med bifall till en reservation (m, fp, kd, c, mp) – om ett uttalande till regeringen om en intensifiering av regelförenklingsarbetet. Det rörde sig om en genomgång under innevarande mandatperiod av det regelverk som berör företagandet, uppsättande av ett kvantitativt mål för regelförenklingsarbetet, åtgärder för en påtaglig minskning av företagets kostnader för regelverket under innevarande mandatperiod, framtagande av ett mått som visar hur regelbördan utvecklas, ökning av takten i regelförenklingsarbetet redan under år 2003, inlämnande av anmälan till OECD med begäran om granskning av regelförenklingsarbetet i Sverige, uppsättande av tidsgränser för berörda myndigheter i samband med administration av företagsstart samt tillseende av att myndigheter agerar som s.k. lots vid företagskontakter. Enligt utskottets mening hade regeringen tagit hand om riksdagens beställning på ett ambitiöst sätt. Utskottet noterade vidare att regeringen hade lämnat in en anmälan till OECD om en genomgång av regelreformeringsarbetet i Sverige. I en reservation (m, fp, kd, c) hösten 2003 efterlystes åtgärder av regeringen i syfte att intensifiera regelförenklingsarbetet. Riksdagen följde utskottet.

Som tidigare redovisats gjorde riksdagen även våren 1999 ett uttalande till regeringen om att det behövdes ytterligare åtgärder för att intensifiera rege-

ringens arbete på regelförenklingsområdet (bet. 1998/99:NU6). För att utvecklingen i fråga om regelförenklingsområden kontinuerligt skall kunna följas ansåg utskottet att regeringen bör lämna en årlig redogörelse till riksdagen om regelförenklingsarbetet, med en första sådan redovisning i budgetpropositionen för år 2000. Därvid borde ett mål för regelförenklingsarbetet formuleras och en avstämning mot Småföretagsdelegationens samtliga förslag göras. Utskottet framhöll vidare vikten av att den befintliga regelmassan – och inte bara nya regler – uppmärksammas. I en reservation (m, kd, c, fp) föreslogs ett riksdagsuttalande med krav på ett flertal omedelbara åtgärder på regelförenklingsområdet.

Beträffande Småföretagsdelegationens förslag, som berördes i det nyssnämnda riksdagsbeslutet och som uppmärksammas i några av de nu aktuella motionerna, kan noteras att Näringsdepartementet i en promemoria till utskottet våren 2000 gjorde en avstämning mot dessa förslag. Regeringens samlade bedömning var, enligt denna, att åtgärder vidtagits för att undanröja majoriteten av de hinder som Småföretagsdelegationen uppmärksammat. Även i en kommentar från Näringsdepartementet hösten 2002 konstaterades att regeringen hade vidtagit åtgärder för att undanröja majoriteten av de hinder för tillväxt som delegationen identifierade. Det framhölls att karaktär och omfattning av förslagen skiljer sig högst väsentligt åt sinsemellan och därmed även den tid som krävs för genomförande. I vissa fall – när det t.ex. gäller mer generella önskemål om förändrade attityder och ökad tillgänglighet hos myndighet m.m. – är det dessutom omöjligt att uttala sig om när ett förslag kan anses vara genomfört, utan det är snarare frågan om en kontinuerlig utvecklingsprocess. Endast en tredjedel av förslagen från Småföretagsdelegationen kunde anses vara rena regelförenklingsförslag, sades det från Näringsdepartementet. Någon ytterligare avstämning eller uppföljning av Småföretagsdelegationens förslag planeras inte.

Näringsminister Thomas Östros besvarade nyligen en interpellation (ip. 2004/05:362) av Anna Lindgren (m) om vilka initiativ han avser vidta för att uppfylla riksdagsbeslutet från december 2002 om att under mandatperioden påtagligt minska företagens kostnader för regelkrångel. I sitt svar pekade näringsministern på att i en rapport från Världsbanken (Doing business in 2005 – removing obstacles to growth) ligger Sverige på nionde plats av 145 jämförda länder när det gäller en sammanvägning av sju olika indikatorer på hur enkelt det är att bedriva näringsverksamhet. Regeringen har en hög ambitionsnivå i regelförenklingsarbetet och ser ett enkelt och effektivt regelverk som ett sätt att stärka svenska företags konkurrenskraft och därmed förbättra förutsättningarna för tillväxt, sade näringsministern. Han hänvisade till att regeringen har vidtagit en rad åtgärder som skall minska företagens administrativa bördor och kostnader och redovisade huvuddragen i regeringens skrivelse. Arbetet med att ta fram nya åtgärder för minskad administration för företagen fortsätter, sade näringsministern. Han framhöll att regeringen tar regelförenklingsarbetet på stort allvar och att åtgärderna som redovisas i skrivelsen utgör viktiga och verkningfulla medel i detta arbete.

Avgränsning av regelverk som skall mätas

I regeringens skrivelse anges, som tidigare redovisats, att mätningarna av företagens administration skall avse fyra regelverk, nämligen årsredovisningslagarna samt de skatte-, miljö- och arbetsrättsliga reglerna. I motion 2004/05:N9 (fp, m, kd, c) förordas att ytterligare områden skall täckas in, t.ex. jordbruks- och livsmedelsområdena. De områden som i skrivelsen pekas ut som i första hand aktuella för mätningar är de som i Nuteks rapport En kartläggning av företagens administrativa börda – Underlag för beslut om fortsatta mätningar av företagens administrativa börda (Infonr 060-2004) har bedömts vara förenade med de största administrativa kostnaderna för företagen. Mätningarna innebär, enligt Näringsdepartementet, betydande kostnader för Nutek. Enligt departementet är det effektivitetsskäl och en strävan att snabbt komma till resultat i arbetet som gjort att mätningarna begränsas till de mest kostnadskrävande regelverken under perioden fram till den 1 juli 2006. Mätningar som omfattar omkring 65 % av administrationen från de mest betungande områdena anses också ge en godtagbar precision för de närmaste åren.

Att mätningar i första hand sker av de i skrivelsen nämnda områdena innebär dock inte, påpekar Näringsdepartementet, att möjligheten att mäta ytterligare regelverk i anslutning till dem som omnämns i skrivelsen har uteslutits. Det som sägs i skrivelsen omöjliggör inte heller, enligt departementet, att t.ex. jordbruksområdet kan komma att mätas redan i det första skedet, i så fall lämpligen i anslutning till mätningarna på miljöområdet. Statens jordbruksverk, som är mycket aktivt på regelförbättringsområdet, har under hand framfört önskemål om att så skall ske. Frågan om huruvida jordbruksområdet skall omfattas av de inledande s.k. nollbasmätningarna kommer att övervägas i samband med att kompletterande uppdrag att mäta skall lämnas till Nutek.

Den metod som nu är aktuell mäter kostnaderna för enbart administration. Regeringen utesluter dock inte i skrivelsen (s. 5) att det i framtiden kan bli aktuellt att utveckla metoden i enlighet med vad Riksrevisionen efterlyste i sin rapport när det gäller andra kostnader än rent administrativa. Nutek har nyligen genom en ändring i sin instruktion, vilken trädde i kraft den 15 januari 2005 (2004:1372), getts i uppdrag (7 a § 3) att utveckla, underhålla och tillämpa dels metoder för att mäta administrativa eller andra kostnader för företag som regler för företagande kan medföra, dels andra metoder som kan användas för att förbättra dessa regler.

Oberoende organ för konsekvensanalyser

I motion 2004/05:N9 (fp, m, kd, c) föreslås, som tidigare redovisats, bl.a. att det skall inrättas ett oberoende organ för granskning av konsekvensanalyser. I regeringens skrivelse (s. 5) sägs beträffande konsekvensanalyser att dessa har kritiserats för att ofta hålla en låg kvalitet, bli gjorda alltför sent eller t.o.m. för att inte alls bli gjorda. Utredningen om en översyn av verksförordningen hade i uppdrag att göra en analys av de krav på myndigheterna att göra konsekvensutredningar som ställs enligt gällande verksförordning. I betänkandet

Från verksförordning till myndighetsförordning (SOU 2004:23) lämnades ett antal förslag rörande konsekvensanalyser. Eftersom konsekvensanalyser är av grundläggande betydelse i regelarbetet skall myndigheterna även fortsättningsvis vara skyldiga att göra sådana analyser, anser utredaren. Analys skall göras i den omfattning som är påkallad i det enskilda fallet. Myndigheterna skall, om det i ett särskilt fall är uppenbart obehövt, kunna avstå från att göra en konsekvensanalys. Myndigheternas arbete med att följa upp sina regler och de konsekvensanalyser som gjorts i samband med regelgivning bör förbättras, anser utredaren vidare. Myndigheterna skall regelbundet följa upp och ompröva sina föreskrifter och allmänna råd. En särskild funktion skall svara för metodstöd och kompetensutveckling, stödja myndigheterna i deras arbete med konsekvensanalyser samt även fortlöpande följa upp detta arbete. Funktionen skall placeras hos någon av regeringens stabsmyndigheter, lämpligen hos Ekonomistyrningsverket samt, i de delar som berör småföretagarfrågor, hos Nutek. I regeringens skrivelse sägs att regeringen tar den nämnda kritiken mot konsekvensanalyserna på stort allvar och kommer, i samband med den fortsatta beredningen av det nyssnämnda utredningsbetänkandet, att pröva hur konsekvensanalysmetoden kan förbättras. I denna prövning kommer också att beaktas vad Riksrevisionen har påpekat om behovet av att vidareutveckla arbetsmetoderna och instrumenten för regelförbättringsarbetet.

Departementens och myndigheternas handlingsplaner

I regeringens skrivelse redovisas i ett särskilt avsnitt, som tidigare nämnts, 291 handlingsplaner som tagits fram på departements- och myndighetsnivå. I motion 2004/05:N9 (fp, m, kd, c) framläggs, som tidigare redovisats, ytterligare 14 förslag. Enligt 4 § förordningen (1998:1820) om särskild konsekvensanalys av reglers effekter för små företags villkor, i den lydelse av paragrafen som trädde i kraft den 15 januari 2005 (2004:1371), skall myndigheterna årligen – före den 1 mars – till Nutek rapportera enligt denna förordning om sitt arbete med konsekvensanalyser under det gångna verksamhetsåret. I sin rapport skall myndigheten ange de praktiska erfarenheterna och resultaten av detta arbete samt de åtgärder i övrigt i fråga om regelförbättring för företag som myndigheten har vidtagit under verksamhetsåret eller avser att vidta. Nutek skall enligt den nya bestämmelsen i sin instruktion, som trädde i kraft den 15 januari 2005 (7 a § 1, förordning 2004:1372), ta emot de rapporter som anges i den tidigare nämnda bestämmelsen i förordningen om särskild konsekvensanalys av reglers effekter för små företags villkor och senast den 1 juli varje år till regeringen ge in ett underlag baserat på rapporterna som kan ligga till grund för regeringens årliga skrivelse om regelförbättring. Nutek skall också vara en resurs för andra myndigheter i deras arbete med de konsekvensanalyser som avses i förordningen om särskild konsekvensanalys av reglers effekter för små företags villkor och även i övrigt vara en resurs i frågor om regelförbättring (7 a § 6, förordning 2004:1372). Den nya ordningen innebär att myndigheterna fortsättningsvis skall rapportera inte bara, som tidigare, det gångna årets insatser på regelförbättringsområdet utan också de

åtgärder som framdeles planeras. Denna ordning är tänkt att säkerställa att handlingsprogrammet får en fortsättning och permanentas. En motsvarande prövning kommer att ske inom Regeringskansliet.

Vissa av de 14 förslagen i motion 2004/05:N9 (fp, m, kd, c) har paralleller i förslagen i regeringens skrivelse. Förslag 2 i motionen om att registrera företag över Internet har en parallell i åtgärd 1 i skrivelsen (s. 29). Förslag 6 i motionen om att förenkla redovisningsreglerna för enskilda näringsidkare har en parallell i åtgärd 6 i skrivelsen (s. 30). Förslag 8 i motionen om att avskaffa kravet om redovisning av sjukfrånvaro har en parallell i åtgärd 7 i skrivelsen (s. 31). Beträffande förslag 10 i motionen om att förenkla de månatliga mervärdesskattedeklarationerna sägs från Näringsdepartementet att en promemoria från Finansdepartementet om att införa deklaraionsombud – mer än för bara mervärdesskatt – har varit ute på remiss. Remisstiden gick ut i december 2004 och frågan bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Förslaget innebär – i likhet med vad som föreslås i motionen – att uppgifter som skall lämnas till Skatteverket också skall få lämnas genom ett ombud.

Myndigheternas servicekultur m.m.

I motion 2004/05:N8 (s) föreslås, som tidigare redovisats, ett tillkännagivande om myndigheternas servicekultur m.m. I regeringens skrivelse (s. 6) sägs att förbättring av myndigheternas service till företagen har ingått som ett naturligt led i arbetet med handlingsprogrammet och att detta fortsätter att vara en prioriterad uppgift vid sidan av regelförbättringsarbetet i dess snävare betydelse. Från Näringsdepartementet nämns som exempel på åtgärder för förbättrad servicekultur två åtgärder i skrivelsen, nämligen åtgärd 26 om Exportkreditnämndens handläggningstider och åtgärd 34 om s.k. kundvänliga portaler hos Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC). Näringsdepartementet påpekar också att Nutek, enligt den från den 15 januari 2005 nya bestämmelsen (7 a § 4) i sin instruktion, skall tillhandahålla en servicefunktion för att ta emot synpunkter och förslag som rör regler för företagande samt årligen svara för en sammanställning och analys av sådana synpunkter eller förslag som har kommit in till verket. Nutek skall även i övrigt vara en resurs i frågor om regelförbättring (7 a § 6).

Arbetet med regelförenklingar inom EU

I motion 2004/05:N9 (fp, m, kd, c) föreslås ett tillkännagivande om regelförenkling på EU-nivå. I skrivelsen redovisas regeringens bedömningar i ett särskilt avsnitt. Förutom vad som där sägs kan nämnas det samarbete i Ekofin som bedrivs mellan Irland, Nederländerna, Luxemburg och Storbritannien och till vilket Österrike och Finland nyligen anslutit sig. Samarbetet är avsett att driva på regelförbättringsarbetet under dessa länders ordförandeskap. Sverige stöder arbetets inriktning och tillhör de länder inom EU som är starka påskyndare av frågor inom regelförbättringsarbetet, t.ex. samråd med berörda parter under utarbetande av förslag, användning av konsekvensanalyser i

kommissionens och rådets arbete och förenkling av gällande lagstiftning. Slutförande av arbetet med att ta fram en metod för att mäta den administrativa bördan av lagstiftningen på EU-nivå stöds av Sverige inom Ekofin. Med en gemensam mätmetod, byggd på den nederländska modellen, kan arbetet med att identifiera de regelverk som är förenade med störst regelbörda intensifieras, sägs det från Näringsdepartementet.

Företagens uppgiftslämnande

I några motioner efterlyses åtgärder för att minska företagens uppgiftslämnande, speciellt beträffande SCB:s uppgiftsinsamling. I årsredovisningen för år 2003 redovisar SCB en rad projekt och löpande arbete med inriktning att minska och underlätta uppgiftslämnandet. Det rör sig bl.a. om att använda administrativa register i stället för enkäter, omprövade uppgiftskrav, samordning med andra undersökningar och underlättat uppgiftslämnande. Det pågår t.ex. arbete med att utveckla former för elektroniskt uppgiftslämnande, både genom webbenkäter och genom att hämta data direkt från företagens egna administrativa system. Detta innebär, enligt uppgift från ansvarigt departement, Finansdepartementet, stora besparingar i uppgiftslämnarkostnaden, och kontakter med tillverkare av system skapar möjligheter att redan på ett tidigt stadium anpassa dessa system för uttag av uppgifter för direkt överföring till SCB. Myndigheten arbetar även med ökade direktkontakter med uppgiftslämnarna för att skapa bättre ömsesidig förståelse för respektive parter villkor och förutsättningar. En särskild grupp för företagens uppgiftslämnande med representanter för alla SCB:s statistikavdelningar har inrättats. Vidare har en särskild organisatorisk enhet bildats som skall ta ett totalansvar för företagens uppgiftslämnande. Arbetet med att ta fram ny teknik för elektronisk insamling är prioriterat. Vidare följer SCB aktivt Nuteks arbete med att ta fram ett system för att mäta företagens totala administrativa börda. SCB har löpande samråd med Näringslivets regelnämnd och andra företrädare för uppgiftslämnarna inför alla planerade förändringar av uppgiftslämnandet, såväl avseende ny statistik som utvidgningar och neddragningar.

I budgetpropositionen för år 2005 (prop. 2004/05:1, utg. omr. 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning) redovisades att uppgiftslämnarkostnaderna har ökat något år 2003 jämfört med år 2002. Huvuddelen av ökningen kan hänföras till att nya produkter har tillkommit, varav flera är sådana som SCB övertagit produktionsansvaret för. Politikens inriktning är att uppgiftslämnarnas kostnader skall minska. I regleringsbrevet för år 2005 avseende SCB är ett av målen att kostnaderna för uppgiftslämnarna skall minska. För att kunna följa upp detta mål skall SCB redovisa uppgiftslämnarnas kostnader.

När det gäller EU-arbetet är, som tidigare nämnts, regelbegränsningar en prioriterad fråga, varvid statistikområdet är ett av de områden som särskilt utpekats. På statistikområdet bedrivs arbetet i första hand inom Eurostat i statistiksamarbetet med medlemsländerna och inom konkurrenskraftsrådets regelförenklingsarbete. Konkreta förslag på begränsningar diskuteras i statistikkommittén, och i november 2004 antog rådet förenklingsförslag på sta-

tistikområdet i form av slutsatser som överlämnats till kommissionen för åtgärd. Även Ekofin ställer krav på bättre prioriteringar av statistiken. Sverige stöder aktivt arbetet och har lämnat förslag till begränsningar. EG-direktivet Vidareutnyttjande av information från offentlig sektor (2003/98/EG), som nyligen antagits och som skall vara genomfört den 1 juli 2005, handlar inte uttryckligen om uppgiftslämnande utan om möjligheter att vidareutnyttja redan befintliga material för nya informationstjänster. När bättre möjlighet ges att ta fram nya informationstjänster på basis av redan insamlade uppgifter kan behovet av att samla in nya uppgifter dock förväntas komma att begränsas.

Tillsyn

Beträffande förslag i några motioner om effektivare tillsyn kan noteras att Tillsynsutredningen hösten 2004 avlämnade sitt slutbetänkande Tillsyn – förslag om en tydligare och effektivare offentlig tillsyn (SOU 2004:100). I betänkandet föreslås bl.a. en lag som ställer krav på att tillsynsorganen skall samverka med varandra i sina kontakter med verksamhetsansvariga vilka är föremål för tillsyn av flera än ett organ. Lagen innehåller också krav på en starkare samordning när flera myndigheter (centralmyndighet, länsstyrelse, kommun) har uppdrag inom ett och samma tillsynsområde. Regeringen bereder för närvarande utredningens förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att regelförenklingsarbetet är av största vikt för att Sverige skall kunna utvecklas som företagarnation. De regler som berör företagandet bör vara lätta att förstå och efterleva. Samtidigt vill utskottet poängtera att samhället har behov av effektiva regelsystem för bl.a. skydd av människors liv och hälsa, miljö och säkerhet. Detta får dock inte innebära att det blir alltför krångligt att starta och driva företag.

En ökad ekonomisk aktivitet genom fler och växande företag är grundläggande för att främja tillväxten. Denna är i sin tur en förutsättning för att arbetstillfällena, välfärd och jämställdhet skall kunna värnas och utvecklas. Det är viktigt att understryka att tillväxten skall vara ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar. Ökat företagande är alltså av stor betydelse för den svenska tillväxten och sysselsättningen. Regeringen arbetar, i samarbete med Vänsterpartiet och Miljöpartiet, med att utveckla gynnsamma förutsättningar för företagandet, både för att öka nyföretagandet och för att få redan etablerade företag att växa.

Riksdagen beslöt i december 2002, som tidigare redovisats, om ett uttalande till regeringen om en intensifiering av regelförenklingsarbetet. Det rörde sig om en genomgång under innevarande mandatperiod av det regelverk som berör företagandet, uppsättande av ett kvantitativt mål för regelförenklingsarbetet, åtgärder för en påtaglig minskning av företagens kostnader för

regelverket under innevarande mandatperiod, framtagande av ett mått som visar hur regelbördan utvecklas, ökning av takten i regelförenklingsarbetet redan under år 2003, inlämnande av anmälan till OECD med begäran om granskning av regelförenklingsarbetet i Sverige, uppsättande av tidsgränser för berörda myndigheter i samband med administration av företagsstart samt tillseende av att myndigheter agerar som s.k. lots vid företagskontakter.

Regeringen lämnar i sin skrivelse, vilket utskottet relativt utförligt har redovisat i det föregående, en redogörelse för det arbete på regelförenklingsområdet som har utförts sedan föregående skrivelse i september 2003 lämnades till riksdagen. I skrivelsen redovisas också regeringens handlingsprogram som omfattar 291 åtgärder som tagits fram på departements- och myndighetsnivå och som skall genomföras under innevarande mandatperiod. Enligt utskottets mening förmedlar redovisningen i skrivelsen att regeringen har tagit hand om riksdagens beställning på ett ambitiöst sätt. Samtidigt konstaterar utskottet att det rör sig om ett pågående arbete som inte är slutfört. Därav följer bl.a. att arbetet vad gäller regelförenklningar måste fortsätta att utvecklas; det finns ett antal områden där det framöver krävs ökade insatser och i vissa fall ändrad inriktning.

Riksrevisionens styrelse har, som tidigare redovisats, till riksdagen överlämnat en redogörelse angående regelförenklningar för företag. Styrelsen anser det angeläget att såväl slutsatserna som samtliga rekommendationer i Riksrevisionens granskningsrapport prövas av riksdagen i samband med behandlingen av regeringens skrivelse. En bedömning i rapporten är att för lite kraft läggs på att förenkla befintliga regler. Samtidigt konstaterar Riksrevisionen att en ambitionshöjning har skett i samband med regeringens arbete med att ta fram det handlingsprogram som presenteras i regeringens skrivelse. Utskottet finner det självklart att regelförenklingsarbetet skall avse såväl befintliga som nya eller ändrade regler. Att detta också är regeringens mening framgår av det nu framtagna handlingsprogrammet. Som tidigare redovisats skall myndigheterna framöver till Nutek rapportera dels det gångna årets insatser på regelförbättringsområdet, dels de åtgärder som planeras framdeles. Denna ordning är tänkt att säkerställa att handlingsprogrammet skall få en fortsättning och permanentas. En motsvarande prövning kommer att ske inom Regeringskansliet. Utskottet bedömer att denna ordning bör kunna ge förutsättningar för att även det befintliga regelverket får tillbörlig uppmärksamhet i regelförenklingsarbetet. Regeringen bör i sin skrivelse till riksdagen redovisa hur regelförenklingsarbetet avseende det befintliga regelverket fortskrider.

En annan fråga som tas upp i Riksrevisionens slutsatser och rekommendationer rör frågan om var regelbördan uppstår – i lagar, i förordningar eller i myndighetsföreskrifter. Detta kommenteras i regeringens skrivelse (s. 11), där det sägs att Nutek kommer att ges i uppdrag att utföra de analyser av totala regelförändringsflöden m.m. som Riksrevisionen efterfrågat i sin rapport. Utskottet noterar detta med tillfredsställelse.

En tredje fråga som ingår i Riksrevisionens slutsatser och rekommendationer är arbetsfördelningen mellan Ekonomistyrningsverket och Nutek, vilken

anses oklar. Som tidigare redovisats skall Nutek få en tydlig roll som myndighet med ansvar för regelförenkling. Detta framgår av de förtydliganden i regleringsbrev och instruktion för Nutek som nyligen gjorts och som redovisats i det föregående. Även de förslag som lagts fram av Utredningen om en översyn av verksförordningen och som nu bereds inom Regeringskansliet har betydelse i detta sammanhang.

När det gäller arbetet med utveckling av mätmetod för regelbördan sägs i Riksrevisionens rapport att regeringen bör undersöka möjligheterna att även beakta andra regelbördor än rent administrativa. Likartade synpunkter framförs i motion 2004/05:N9 (fp, m, kd, c). Regeringen har i skrivelsen, som tidigare redovisats, framhållit att den inte utesluter att det i framtiden kan bli aktuellt att utveckla mätmetoden när det gäller andra kostnader än rent administrativa. Detta kommer till uttryck i den ändring i Nuteks instruktion som nyligen gjorts och – som tidigare nämnts – innebär att verkets uppdrag när det gäller att utveckla metoder för regelförbättring omfattar även annat än mätmetoder för enbart administrativa kostnader. Enligt utskottets mening är det värdefullt med en sådan vidareutveckling av mätmetoden.

I den nyssnämnda motionen framförs en ytterligare synpunkt på de mätningar som nu är planerade och som omfattar årsredovisningslagarna samt de skatte-, miljö- och arbetsrättsliga regelverken. Motionärerna anser att detta är för litet och förordar att ytterligare regelverk skall ingå i mätningarna, bl.a. jordbruks- och livsmedelsområdena. Utskottet vill först konstatera att de mätningar som nu planeras täcker en stor del av det totala regelverket eller ca 65 %, vilket utskottet tycker är bra och bör kunna ge en tillfredsställande täckning. Det bör också noteras att, som tidigare nämnts, Näringsdepartementet inte utesluter att ytterligare regelverk kan komma att ingå i mätningarna. Jordbruksområdet kan t.ex. komma att ingå redan i de nu planerade mätningarna och då i anslutning till mätningarna på miljöområdet.

Förslag om hur ett mål för minskad regelbörda skall formuleras framläggs också i den nyssnämnda motionen. Efter det att de fyra stora regelverken är genomgångna och mål har satts upp för hur mycket företagens kostnader för att administrativt hantera dessa regelverk bör minska kommer, enligt vad som sägs i skrivelsen, också ett mål i fråga om de totala kostnaderna för regelverken att kunna formuleras. En utgångspunkt är därvid att målet sätts med en hög ambitionsnivå ur ett internationellt perspektiv, varvid de nederländska och danska målen (som tidigare redogjorts för) utgör goda riktmärken. När det gäller sluttidpunkten då målen skall ha nåtts anser regeringen att den bör bestämmas till mitten av år 2010 och utgå från de aktuella kostnaderna den 1 juli 2004. De mål som skall sättas upp kommer då att avse perioden den 1 juli 2004–den 30 juni 2010. Utskottet finner denna ambition rimlig. Utskottet vill dock understryka att det mål som skall sättas upp skall avse det totala regelverket.

Det femte området som tas upp i Riksrevisionens slutsatser och rekommendationer rör den redovisning som regeringen lämnar i sin årliga skrivelse till riksdagen och som inte anses ge en samlad bild av regelförenklingsarbetet.

Utskottet vill erinra om att regeringens årliga redovisningar till riksdagen startade efter riksdagsbeslut våren 1999, i vilket regeringen hade anmodats att lämna årliga sådana redovisningar. De skrivelser som regeringen därefter har lämnat till riksdagen har, enligt utskottets mening, successivt utvecklats, såväl kvalitativt som kvantitativt. Den nu aktuella skrivelsen framstår som den mest ambitiösa hittills. Detta innebär dock inte att det inte skulle finnas utrymme för ytterligare förbättringar. Utskottet anser att skrivelsen är ett mycket viktigt instrument för att riksdagen skall kunna hålla sig informerad om utvecklingen på regelförenklingsområdet. Därvid bör de tre aspekter som anges i Riksrevisionens rekommendation – bedömning av hur det totala flödet av förändrade lagar och förordningar påverkar företagen, information om vilka lagar och förordningar som under året förändrats med regelförenkling som huvudsyfte och redovisning av de svårigheter som finns i arbetet med att förändra det befintliga regelverket – kunna tjäna som vägledning för hur skrivelsen framöver skall kunna vidareutvecklas.

En fråga som tas upp i motion 2004/05:N9 (fp, m, kd, c) rör inrättande av ett oberoende offentligt organ med uppgift att granska alla förslag till nya och ändrade regler utifrån vilka konsekvenser de har för företagens regelbörda. Utskottet vill här hänvisa till de synpunkter och förslag som Utredningen om en översyn av verksförordningen har lagt fram när det gäller konsekvensanalyser och som nu bereds inom Regeringskansliet. Det kan också noteras att regeringen i sin skrivelse anger att den i denna beredning kommer att pröva hur konsekvensanalysmetoden kan och bör förbättras. I denna prövning kommer också att beaktas det av Riksrevisionen påpekade behovet av att vidareutveckla arbetsmetoderna och instrumenten för regelförbättringsarbetet.

När det gäller yrkandet i den nyssnämnda motionen om att Sverige skall vara mer aktivt i regelförenklingsarbetet på EU-nivå uppfattar utskottet detta som något av att slå in öppna dörrar. Som sägs i regeringens skrivelse har från svensk sida regelförenkling och därmed sammanhängande frågor prioriterats som en del av EU:s modernisering. Sverige är härvid aktivt inom de olika forum som står till buds, främst konkurrenskraftsrådet och Ekofin.

I motion 2004/05:N9 (fp, m, kd, c) läggs vidare fram ett antal förslag om förenklingar som motionärerna anser bör genomföras omgående. Som framgått av tidigare redovisning har en del av dessa förslag paralleller i de 291 handlingsplaner som redovisas i regeringens skrivelse. Vissa av förslagen rör vidare lagar på andra utskotts ansvarsområden och innefattar politiska ställningstaganden till bestämmelsers innehåll. Enligt utskottets mening motiverar inget av de aktuella förslagen i motionen någon åtgärd från riksdagens sida i det här aktuella sammanhanget.

I den nyssnämnda motionen, liksom i några av de andra motionerna från allmänna motionstiden, tas upp frågan om företagens uppgiftslämnande och behovet av en begränsning och förenkling av detta. Utskottet delar motionärernas uppfattning om vikten av att företagens uppgiftslämnande så långt möjligt minskas och att återhållsamhet bör präglade statens krav på uppgifter från företagen. Detta gäller framför allt småföretagen som har svårare än stora

företag att avsätta tid och resurser för uppgiftslämnande. Som tidigare redovisats pågår arbete på detta område inom bl.a. SCB, men också centralt inom Regeringskansliet och genom Sveriges agerande inom EU. Utskottets bedömning är att det finns goda möjligheter att komma vidare på detta område, genom bl.a. ökad användning av tillgänglig offentlig information och elektroniskt samarbete.

Frågan om en effektivisering och ökad samordning av tillsynsverksamheten tas upp i några motioner. Utskottet vill här erinra om att Tillsynsutredningen hösten 2004 avlämnade sitt slutbetänkande med förslag på området, förslag som nu bereds inom Regeringskansliet.

Avslutningsvis vill utskottet något kommentera det som sägs i motion 2004/05:N8 (s) om myndigheternas servicekultur m.m. I regeringens skrivelse (s. 6) sägs att förbättring av myndigheternas service till företagen har ingått som ett naturligt led i arbetet med handlingsprogrammet och att detta fortsätter att vara en prioriterad uppgift vid sidan av regelförbättringsarbetet i dess snävare betydelse. Utskottet vill också erinra om att Nutek, enligt den nya bestämmelsen i sin instruktion, skall tillhandahålla en servicefunktion för att ta emot synpunkter och förslag som rör regler för företagande samt årligen svara för en sammanställning och analys av sådana synpunkter eller förslag som har kommit in till verket. Något behov av en särskild åtgärd från riksdagens sida med anledning av den nyssnämnda motionen kan utskottet inte se.

Sammantaget anser utskottet att regeringen bedriver ett ambitiöst arbete när det gäller regelförenkling för företagen. Intrycket är också att det verkar finnas goda utsikter för positiva resultat och att de mål och ambitioner som kom till uttryck i riksdagens tillkännagivande hösten 2002 skall kunna uppnås. Samtidigt vill utskottet framhålla att regelförenklingsarbetet är ett pågående arbete som inte är slutfört. Det finns ett antal områden där det framöver krävs ökade insatser och i vissa fall ändrad inriktning. Utskottet vill också återigen understryka den stora betydelse regeringens skrivelser har för att riksdagen skall kunna följa arbetet med regelförenklingar och göra löpande utvärderingar.

Utskottet avstyrker härmed samtliga motioner i berörda delar. Riksdagen bör också lägga regeringens skrivelse med redogörelse för regelförenklingsarbetet till handlingarna, liksom redogörelsen från Riksrevisionens styrelse.

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation.

Regelförenkling

av Per Bill (m), Eva Flyborg (fp), Ulla Löfgren (m), Yvonne Ångström (fp), Krister Hammarbergh (m), Mikael Oscarsson (kd) och Håkan Larsson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen lägger regeringens skrivelse 2004/05:48 och Riksrevisionens styrelsens redogörelse 2004/05:RRS13 till handlingarna och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr239 yrkande 4, 2004/05:N9 yrkandena 1–5, 2004/05:N208, 2004/05:N235 yrkande 2, 2004/05:N254 yrkandena 3 och 4, 2004/05:N280, 2004/05:N294 yrkandena 1 och 2, 2004/05:N305 yrkandena 4, 5 och 8–10, 2004/05:N308 yrkande 1, 2004/05:N339, 2004/05:N393 yrkande 9, 2004/05:N394 yrkandena 1 och 2, 2004/05:N400 yrkande 2, 2004/05:N408 yrkande 5, 2004/05:N412 yrkande 7, 2004/05:N413 yrkande 1, 2004/05:N416 yrkandena 1 och 2, 2004/05:A221 yrkande 7 och 2004/05:A350 yrkande 7, bifaller delvis motion 2004/05:N398 yrkande 6 och avslår motionerna 2004/05:N8, 2004/05:N235 yrkandena 1 och 3 och 2004/05:N403 yrkande 12.

Ställningstagande

Vi är – i likhet med vad som anförs i motion 2004/05:N9 (fp, m, kd, c) – mycket kritiska till hur regeringen har skött arbetet med regelförenklingar och hur riksdagens beställningar från våren 1999 och hösten 2002 har hanterats. Regeringens arbete har bedrivits motvilligt och utan entusiasm.

Regeringens oengagerade inställning till förenklingsarbetet ledde till att de borgerliga partierna tillsammans med Miljöpartiet – under motstånd från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet – i december 2002 drev igenom ett riksdagsbeslut med syfte att få mer fart på förenklingsarbetet. Det rörde sig om en genomgång under innevarande mandatperiod av det regelverk som berör företagandet, uppsättande av ett kvantitativt mål för regelförenklingsarbetet, åtgärder för en påtaglig minskning av företagets kostnader för regelverket under innevarande mandatperiod, framtagande av ett mått som visar hur regelbördan utvecklas, ökning av takten i regelförenklingsarbetet redan under år 2003, inlämnande av anmälan till OECD med begäran om granskning av regelförenklingsarbetet i Sverige, uppsättande av tidsgränser för

berörda myndigheter i samband med administration av företagsstart samt tillseende av att myndigheter agerar som s.k. lots vid företagskontakter.

Regeringens passiva hållning till regelförenklingsarbetet kan exemplifieras med att den inte har framlagt någon proposition där huvudmotivet – eller ett av huvudmotiven – varit att förenkla reglerna för företag. Regeringen har inte heller ändrat någon lag med det huvudsakliga syftet att göra reglerna enklare för företag. Hanteringen av Simplexgruppen är också ett uttryck för den passivitet som har präglat den socialdemokratiska regeringens regelförenklingsarbete. Gruppen har inte fått det mandat och den uppbackning som hade krävts för att arbetet skulle ha kunnat bedrivas på ett effektivt sätt. Nu har gruppen avskaffats även till namnet och berörda tjänstemän på Näringsdepartementet har inordnats i den aktuella enheten på departementet.

Regeringens hittillsvarande arbete med regelförenklingar har präglats av mycket prat och lite handling. Ett exempel på detta är den beskrivning som lämnas i regeringens skrivelse om arbetet med den s.k. 24-timmarsmyndigheten och den elektroniska förvaltningen. Av redovisningen att döma pågår ett omfattande arbete på området. I den granskning som Riksrevisionen presenterade i juni 2004 i rapporten *Vem styr den elektroniska förvaltningen?* (RiR 2004:19) framkommer dock en annan bild. Riksrevisionens samlade slutsats är att den aktuella reformen har fått begränsat genomslag hos samtliga tio granskade myndigheter. Det finns allvarliga brister i förutsättningarna för införandet av elektronisk förvaltning, vilket drabbar såväl medborgare och företag som myndigheterna själva, sägs det i rapporten. Riksrevisionen bedömer att det finns risk för betydande negativa konsekvenser för utvecklingen av den elektroniska förvaltningen om inte de problem och hinder som identifierats i granskningen åtgärdas. Inrättandet av Nämnden för elektronisk förvaltning och Delegationen för utveckling av offentliga e-tjänster, som omnämns i regeringens skrivelse, är enligt Riksrevisionen inte tillräckliga för att lösa de problem som hotar reformen och för att ta till vara dess potential. Riksrevisionen lämnade mot bakgrund härav rekommendationer under följande tre rubriker: Regeringen bör ange vad som förväntas av myndigheterna, Skapa bättre legala förutsättningar samt Informationen till riksdagen kan förbättras.

Den kritiska hållning vi intar till hur regeringen har bedrivit arbetet med regelförenklingar präglar också den granskningsrapport som Riksrevisionen presenterade i oktober 2004. Riksrevisionens styrelse har till riksdagen överlämnat en redogörelse angående regelförenklingar för företag, enligt vilken den anser det angeläget att såväl slutsatserna som samtliga rekommendationer i Riksrevisionens rapport prövas av riksdagen i samband med behandlingen av regeringens skrivelse. Vi ställer oss bakom de slutsatser och rekommendationer som presenteras i rapporten. Riksrevisionen konstaterade i sin rapport att för lite kraft läggs på att förenkla befintliga regler och att regeringen därför måste öka sina insatser på detta område. En genomgång av det befintliga regelverket i syfte att förenkla det var en del av riksdagsbeslutet i december 2002. Vi finner det anmärkningsvärt att regeringen inte på tillbörligt sätt har

hörsammat detta. Riksrevisionen rekommenderade vidare att regeringen i högre grad än för närvarande i skrivelsen bör belysa tre aspekter, nämligen ett försök till en samlad bedömning av hur det totala flödet av förändrade lagar och förordningar påverkar företagen, uppgift om vilka lagar och förordningar som under året förändrats med regelförenkling som huvudsyfte samt redovisning av de svårigheter som finns i arbetet med att förändra det befintliga regelverket. Riksrevisionens andra rekommendationer kommenteras vidare i det följande.

Vi välkomnar arbetet med att systematiskt kartlägga vad olika offentliga regelverk kostar de svenska företagen i form av administrativa bördor. Vi anser dock att detta arbete borde ha kunnat inledas tidigare, med hänvisning till att den beräkningsmodell som nu används har funnits i flera år och använts redan år 2002 för en total kartläggning av regelbördan i Nederländerna. Enligt vår mening är det vidare inte acceptabelt att regeringen valt att undanta flera stora regelverk från kartläggningen, bl.a. jordbruks- och livsmedelsområdena. Det betyder att drygt en tredjedel av regelverket inte kommer att kartläggas. Självklart skall hela regelverket kartläggas! Den administrativa bördan är dessutom bara en del av vad olika regelverk kostar företagen. Som exempel kan nämnas miljöbalken, där den administrativa kostnaden bara utgör en liten del av den totala bördan. Därför anser vi att kartläggningsarbetet måste fortsätta och omfatta samtliga kostnader för ett regelverk. Först då går det att – på ett rättvisande sätt – avgöra om fördelarna av att ha vissa regler uppväger nackdelarna. En av Riksrevisionens rekommendationer avser just den sistnämnda delen, dvs. att regeringen närmare bör undersöka möjligheten att starta ett utvecklingsarbete som syftar till att även beakta övriga regelbördor, dvs. inte enbart administrativa bördor.

Vi anser också att ett mål för regelförenklingsarbetet bör sättas upp redan nu. Regeringen tycks dock använda de pågående mätningarna av regelverkets kostnader som en ursäkt för att ytterligare skjuta på beslutet att slå fast ett mål för hur mycket och hur fort regelbördan skall minskas. Vi anser att arbetet med att förenkla reglerna kan få större tyngd och ta fart på allvar först när regering och riksdag tydligt formulerar ett kvantitativt löfte med en bestämd tidsplan. Vi vill därför att riksdagen skall uttala att företagens administrativa kostnader för regelverket skall minska med minst 25 % till år 2010. Det är ett likartat mål som gäller bl.a. i Danmark. Riksdagen bör också slå fast ett delmål som innebär att regelbördan skall ha minskat med minst 10 % till år 2006.

I flera förordningar föreskrivs att alla nya förslag till regler som berör företagen skall granskas utifrån om de ökar eller minskar företagens regelbörda. Den årliga granskning som Näringslivets regelnämnd gör visar dock att detta oftast inte sker. Bara i en bråkdel av fallen analyseras vilka administrativa kostnader ett enskilt förslag innebär för företagen. Så länge detta är fallet kommer inte arbetet med att förenkla regelverket att kunna nå några påtagliga resultat. Vi anser att det finns goda skäl för att Sverige skall ta efter den ordning som gäller i Nederländerna, där alla förslag till nya eller ändrade regler

som berör företagen måste granskas av ett utomstående organ innan de kan träda i kraft. Granskningen skall tillse att alla förslag har ordentliga beskrivningar av konsekvenserna för företagens regelbörda och göra det möjligt att utforma förslagen så att de uppnår samma syfte på ett enklare sätt. Vi föreslår att denna uppgift skall läggas på ett nytt offentligt organ med motsvarande oberoende ställning som Lagrådet. Denna ordning skall gälla under en begränsad tid för att skynda på regelförenklingsarbetet.

De kartläggningar som gjorts av regelbördan i Nederländerna visar att närmare hälften av företagens regelbörda har sitt ursprung i EU:s regelverk. Därför är det ytterst viktigt att förenklingsarbetet även bedrivs på EU-nivå. Vi välkomnar de initiativ som har tagits av EG-kommissionen och av bl.a. Nederländerna och Irland. Sverige måste ansluta sig till de länder som driver på regelförenkling på EU-nivå. Vi anser vidare att EU bör inrätta en permanent regelrevision med uppgift att förenkla existerande regelverk och bevaka hur ny EG-lagstiftning påverkar företagens administrativa börda.

Vi står bakom de 291 förslag till regelförenklingar som regeringen presenterar i skrivelsen. Det handlar dock – precis som i tidigare skrivelser – främst om mycket små förändringar inom spridda områden. Bara några enstaka förslag innehåller uppskattningar av hur stora förenklingar förslaget innebär; i övrigt får riksdagen sväva i okunnighet om huruvida de 291 förslagen egentligen innebär någon betydande förenkling av företagets vardag. Att flera förslag innebär mycket begränsade förenklingar kan exemplifieras med förslaget (nr 255) om att blanketter för att söka tillstånd att använda radiosändare skall finnas tillgängliga på Internet eller förslaget (nr 232) om att ta bort kravet på tillstånd för att dra telefonledningar över riksgränsen. I de fåtal fall regeringens lista innebär en mer omfattande förenkling, såsom t.ex. förslaget (nr 241) om Arbetsmiljöverkets plan att ompröva hälften av sitt regelverk under de kommande två åren, återstår att se om arbetet verkligen leder till att reglerna blir färre och enklare. I Riksrevisionens rapport, som presenterades i oktober 2004, kommenterades den beredning som då pågick med departementens och myndigheternas handlingsplaner. Arbetet med handlingsplanerna har haft en ad hoc-karaktär, sades det i rapporten. Enligt vår mening bekräftar utformningen av regeringens handlingsprogram att den inte har insett grundorsakerna till problemen.

Vi anser att det finns skäl att nu föreslå fler och mer omfattande förenklingar än de som redovisas i regeringens skrivelse. De förslag på avskaffade eller förenklade regler som redovisas i det följande behöver inte heller vänta tills den pågående kartläggningen av regelbördan är avslutad. Förslagen har grupperats i åtta områden.

Gör det lättare att starta ett företag

1. Ta bort de restriktioner som finns för närvarande för att få F-skattsedel och låt i stället alla medborgare som inte har skatteskulder eller näringsförbud få rätt till F-skattsedel.
2. Gör det möjligt att registrera företag över Internet.

Minska företagens allmänna uppgiftslämnande

3. Inför en princip om att det skall räcka för ett företag att göra anmälan till en myndighet, då en och samma händelse föranleder anmälningsplikt till flera myndigheter.

4. Ge samtliga myndigheter som samlar in statistik, i första hand SCB, i uppdrag att så långt möjligt ersätta statistiska totalundersökningar med urvalsundersökningar; totalundersökningar skall endast tillämpas när det finns tungt vägande skäl.

Förenkla redovisningsreglerna

5. Undanta små och medelstora företag från den revisionsplikt som gäller för större företag. Ett sådant undantag tillämpas i de flesta EU-länder utom de nordiska. Ett förslag om detta har dock nyligen framlagts i Finland.

6. Förenkla redovisningsreglerna för enskilda näringsidkare i enlighet med det förslag som Bokföringsnämnden lagt fram.

Förenkla arbetsgivarreglerna

7. Avskaffa lagen om obligatorisk platsanmälan – de företag som har ett intresse av att anmäla lediga arbeten till arbetsförmedlingen kommer ändå att göra det.

8. Avskaffa kravet att företag med fler än tio anställda skall redovisa sjukfrånvaro i årsredovisningen.

9. Genomför utan dröjsmål de förslag som den parlamentariska utredningen om nya regler för arbetstid och semester (Knas) lade fram år 2003 och som skall minska företagens administrativa börda utan att arbetstagarnas förmåner försämras.

Förenkla skattereglerna

10. Förenkla företagens månatliga mervärdesskattedeclarationer genom att slopa kravet att skattedeclarationen skall skrivas under av behörig firmatecknare.

11. Gör reglerna för inlämnande av skattedeclarationer mer flexibla för små företag. Företag med en årsomsättning under 40 miljoner kronor skall enligt gällande regler redovisa och betala in mervärdesskatt senast den 12:e i andra månaden efter redovisningsperioden. Denna regel har börjat leda till problem för små företag i takt med att den faktiska perioden för betalning av fakturor har förlängts, särskilt beträffande fakturor från små företag till stora.

Förenkla miljöbalken

12. Förenkla och arbeta om miljöbalken och de författningar och föreskrifter som utfärdats om tillämpningen av den för att uppnå följande: a) förkortning av handläggningstiderna; b) begränsning av antalet anmälnings- och tillståndspliktiga objekt; c) tydliggörande av regelverket för dem som berörs; d) minskad rapporteringsplikt eller i större utsträckning anpassning av rappor-

teringskraven till verksamhetens art; e) avkriminalisering av smärre förseelser.

Förenkla plan- och bygglagen

13. Ändra plan- och bygglagen så att följande uppnås: a) Kommunernas möjligheter att reglera handelsändamålet avskaffas; b) fastighetsägaren ges initiativrätt i planärendet; c) krav införs på att kommunen handlägger planärenden inom viss tid och att det införs en möjlighet att snabbt kunna avföra s.k. okynnesöverklaganden; d) sakägarkretsen begränsas till dem som rimligtvis berörs av åtgärden; e) krav införs på att standardmässiga bygglov skall kunna sökas på Internet senast om tre år; f) reglerna för överklagande av planärenden förändras för att åstadkomma en snabbare hantering; g) detaljplanerna görs flexibla vad gäller ändamålet för att lättare kunna ändras om ett visst projekt kräver det.

Effektiv och samordnad tillsyn

14. Tillsynsverksamheten finansieras för närvarande av avgifter från de företag som är föremål för tillsynen. Tillsyn kan vara berättigad i många fall, men den bör samordnas mellan myndigheter bättre än vad som sker för närvarande och anpassas så att den inte stör företagets verksamhet mer än absolut nödvändigt.

Sammanfattningsvis anser vi att riksdagen bör anmoda regeringen att göra följande:

- kartlägga företagets alla kostnader för de offentliga regelverken,
- lägga fast ett mål om att företagets administrativa kostnader för regelverket skall minska med minst 10 % fram till år 2006 och med minst 25 % fram till år 2010,
- inrätta ett oberoende offentligt organ med uppgift att granska alla förslag till nya och ändrade regler utifrån vilka konsekvenser de har för företagets regelbörda,
- agera inom EU beträffande regelförenkling på det sätt som angetts i motion 2004/05:N9 (fp, m, kd, c),
- lägga fram förslag till regelförenklingar på de åtta områden som har redovisats i det föregående.

Med ett sådant beslut blir den nämnda motionen helt tillgodosedd och tillstyrks. Även de flesta övriga motionerna blir tillgodosedda i berörda delar och tillstyrks. Motion 2004/05:N235 (fp), i vilken föreslås bl.a. att regelbördan för de små företagen skall minska med minst en tredjedel före valet år 2006 och att det skall införas ett regelbördetak, avstyrks i dessa båda delar. Även motion 2004/05:N403 (fp, m, kd, c), där det föreslås att Skåne skall bli försöksregion när det gäller bl.a. regelförenklingar för företag, avstyrks. Motion 2004/05:N8 (s) avstyrks också, men vi noterar att motionären för fram ett antal goda idéer för att åstadkomma en servicekultur hos myndigheterna gentemot företagen. Riksdagen bör vidare lägga regeringens skrivelse och redogörelsen från Riksrevisionens styrelse till handlingarna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelse 2004/05:48

I skrivelse 2004/05:48 presenterar regeringen ett handlingsprogram för minskad administration för företagen m.m.

Riksrevisionens styrelses redogörelse 2004/05:RRS13

I redogörelse 2004/5:RRS13 redovisar Riksrevisionens styrelse sina överväganden med anledning av Riksrevisionens granskningsrapport (RiR 2004:23) om regelförenklingar för företag.

Motioner med anledning av skrivelsen

2004/05:N8 av Christina Axelsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om regelförenklingar för småföretag.

2004/05:N9 av Eva Flyborg m.fl. (fp, m, kd, c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionens avsnitt 5.1 anförs om att kartlägga företagens alla kostnader för de offentliga regelverken.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionens avsnitt 5.2 anförs om att företagens administrativa kostnader för regelverket skall minska med minst 10 % fram till år 2006 och med minst 25 % fram till år 2010.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionens avsnitt 5.3 anförs om att inrätta ett oberoende offentligt organ med uppgift att granska alla förslag till nya och ändrade regler utifrån vilka konsekvenser de har för företagens regelbörda.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionens avsnitt 5.4 anförs om regelförenkling på EU-nivå.
5. Riksdagen begär att regeringen lägger fram skarpa förslag till regelförenklingar på de åtta områden som anges i motionens avsnitt 5.5.

Motioner från allmänna motionstiden

2004/05:Kr239 av Kent Olsson m.fl. (m):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om konstnärer som småföretagare.

2004/05:N208 av Ulf Sjösten (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av regelförenklingar för det svenska nyföretagandet i syfte att skapa bättre villkor för entreprenörer i Sverige.

2004/05:N235 av Anna Grönlund Krantz (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att minska regelbördan för de små företagen med minst en tredjedel före valet 2006.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa s.k. konsekvensanalyser vid regelförändringar som berör småföretag.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa ett regelbördetak.

2004/05:N254 av Yvonne Ångström m.fl. (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förbättrad service till företagare via one-stop shops.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förbättrad service till företagare via en företagswebbportal.

2004/05:N280 av Stefan Hagfeldt (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om regelförenklingsarbetet.

2004/05:N294 av Henrik von Sydow (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett mål att minska regelmassan för företagande med 25 % till år 2010.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett oberoende institut för regelförenkling.

2004/05:N305 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en permanent regelrevision inom EU (avsnitt 5.2).
5. Riksdagen begär att regeringen lägger fram konkreta förslag om regelförenklingar i enlighet med vad som anförs i motionen (avsnitt 5.2.1).

8. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om striktare tillämpning av kraven på konsekvensanalys i existerande lagstiftning (avsnitt 5.2.5).
9. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om att stärka rättstryggheten för företagare i enlighet med vad som anförs i motionen (avsnitt 5.2.1).
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i övrigt anförs i motionen om regelförenkling och minskning av företagens administrativa börda (avsnitt 5.2).

2004/05:N308 av Bengt-Anders Johansson m.fl. (m, fp, c, kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behov av förenklade regelverk.

2004/05:N339 av Anna Lilliehöök (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett bättre klimat för småföretag och småföretagare.

2004/05:N393 av Göran Hägglund m.fl. (kd):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om genomförande av Småföretagsdelegationens förslag.

2004/05:N394 av Tobias Krantz (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om minskat krångel för företagandet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det skall bli lättare att starta och registrera företag, exempelvis via Internet.

2004/05:N398 av Maud Olofsson m.fl. (c):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att företagens regelbörda bör minska med 25 % inom en fyraårsperiod.

2004/05:N400 av Maria Larsson m.fl. (kd):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om enklare regler för företagen.

2004/05:N403 av Christer Nylander m.fl. (fp, m, kd, c):

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Skåne skulle få gå före och bli försöksregion för förenklade regler vad avser skattepolitik, förenklingar för företagande, arbetsrättslagstiftning och arbetskraftsinvandring.

2004/05:N408 av Eva Flyborg m.fl. (fp):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om s.k. one-stop shops.

2004/05:N412 av Mikael Oscarsson m.fl. (kd):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av minskad byråkrati, myndighetskontroll och regel-förenklingar.

2004/05:N413 av Eva Flyborg m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om färre och enklare regler för företagare.

2004/05:N416 av Kenneth Johansson och Sven Bergström (c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om samordning mellan myndigheter när det gäller tillståndsgivning och tillsyn.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utveckling av mätmetod för administrativ börda.

2004/05:A221 av Sten Tolgfors (m):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om regelförenkling för småföretag.

2004/05:A350 av Tobias Billström m.fl. (m, fp):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om lättnader i regelverket för småföretag.